

SAĞLIK VE SOSYAL HİZMET ÇALIŞANLARI SENDİKASI

SAĞLIK ÇALIŞANLARININ KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI ALGISI ARAŞTIRMASI

Sağlık-Sen AR-GE Bürosu
Ocak 2013

SAĞLIK-SEN YAYINLARI - 18

Sağlık-Sen Adına İmtiyaz Sahibi

Metin MEMİŞ
Genel Başkan

Genel Yayın Yönetmeni

Mutlu KAYA
Genel Başkan Yardımcısı (Basın ve İletişim)

Yayın Kurulu

Metin MEMİŞ
Semih DURMUŞ
Kemal ÇIRAK
Mustafa ÖRNEK
Mutlu KAYA
Ekrem YAVUZ
Abdülaziz ASLAN

Sağlık-Sen AR-GE Bürosu

Analiz ve Rapor

F. Nihan DEMİRAY READY

Temmuz 2013
1.000 Adet

Grafik Tasarım

Sedat ALTUĞ

Baskı:

SAĞLIK-SEN GENEL MERKEZİ

GMK Bulvarı Özveren Sok. No:9/2
Demirtepe/ANKARA
Tel: 444 1995 Faks: (0312) 230 83 65
www.saglikсен.org.tr

© 2013. Sağlık-Sen. Tüm hakları saklıdır.

**Bu kitabın basım ve yayım hakları Sağlık-Sen Genel Merkezine aittir.
Hangi amaçla olursa olsun yazılı izin olmadan kopya edilemez ve çoğaltılamaz.**

İÇİNDEKİLER

TABLolar LİSTESİ	7
ŞEKİLLER LİSTESİ	11
TAKDİM	14
1. ARAŞTIRMANIN DETAYLARI	16
1.1.Araştırmanın Amacı ve Önemi	16
1.2.Gereç ve Yöntem	17
1.2.1.Hedef Kitle	17
1.2.2.Verİ Toplama Teknikleri	17
1.2.3.Örnekleme	17
2.ARAŞTIRMANIN BULGULARI	18
2.1.Demografik Özellikler	18
2.2.Sağlık Çalışanlarının Kitle İletişim Araçlarını Kullanma Durumu	22
2.2.1. Sağlık çalışanlarının boş zamanlarını değerlendirme durumu	22
2.2.2. Evde bulunan televizyon sayısı.....	23
2.2.3. Televizyon İzleme Sıklığı.....	24
2.2.4. En çok izlenen televizyon kanalları	24
2.2.5. En çok izlenen program türleri	25
2.2.6. Televizyonda yayınlanan dizileri izleme durumu.....	28
2.2.7. Sağlık çalışanlarının internet kullanma alışkanlığı	30
2.2.8. Sağlık çalışanlarının gazete okuma alışkanlığı	33
2.2.9. Sağlık çalışanları radyo dinleme alışkanlıkları.....	35
2.2.10. Sağlık çalışanları kitap okuma alışkanlığı.....	36
2.2.11. Sağlık çalışanlarının kitle iletişimi araçlarından rahatsız olma durumu	36

2.3. Sağlık Çalışanların Kitle İletişim Araçlarına Bakışı	38
2.3.1. Televizyonlarda gösterilen diziler toplumun değer yargılarından uzaktır.	38
2.3.2. Televizyonlarda gösterilen diziler toplumsal gerçeklerden uzaktır.	39
2.3.3. Kitle İletişim Araçları mevcut toplumsal düzeni değiştirme gücüne sahiptir.	41
2.3.4. Son dönemlerde yapılan çeşitli programlar ve diziler toplumu şiddete yönlendirmektedir.	42
2.3.5. Televizyonu çocuklar/çocuklarım için bir tehlike olarak görüyorum.	43
2.3.6. İnterneti çocuklar/çocuklarım için bir tehlike olarak görüyorum.	44
2.3.7. RTÜK'ün görevini yeterince yerine getirmediğini düşünüyorum.	45
2.3.8. Moda, güzellik, magazin içerikli programlar kadını aşağılamaktadır.	46
2.3.9. Moda ve güzellik içerikli programlar tüketim çılgınlığını tetiklemektedir.	47
2.3.10. Son dönemlerde yayınlanan diziler aile içi şiddeti artırmaktadır.	48
2.3.11. Son dönemlerde yayınlanan diziler, eşler arası sadakatsizliği meşrulaştırmaktadır.	50
2.3.12. Okul/gençlik dizileri çocuklarımıza kötü örnek olmaktadır.	51
2.3.13. Sağlıkta olagelen şiddet olaylarında televizyonda yayınlanan şiddet içerikli programların büyük payı vardır.	52

2.3.14. Bazı Televizyon programları çocukların kendilerine zarar verebilecekleri özendirici mesajlar/görüntüler içermektedir.	53
2.3.15. Bazı televizyon programları toplumun ahlaki yapısını olumsuz etkilemektedir.....	54
2.3.16. Şiddet, korku gibi temalar bireyleri toplumdan uzaklaştırarak saldırgan hale getirmektedir.....	55
2.3.17. Televizyon benim için bir boş zaman değerlendirme aracıdır.	56
2.3.18. Sağlıkta şiddetin yaşanması doğaldır.....	57
2.3.19. Televizyon, toplumsal kimliğin biçimlenmesinde önemli rol oynamaktadır.	58
2.3.20. Televizyon izleme alışkanlığım, ailem ile sohbet etmemin önüne geçmiştir.	48
2.3.21. Günümüzde televizyon, okulun verdiği eğitimin önüne geçmiştir.	61
2.3.22. Televizyonda kullanılan dil kültürel yozlaşmaya sebep olmaktadır.	62
2.3.23. Çizgi filmler çocukların şiddete eğilimine sebep olmaktadır.	63
2.3.24. Son dönemlerde yayınlanan diziler aile bağlarını zayıflatmaktadır.....	64
2.3.25. Ekranlardaki sigara sansürüne olumlu bakıyorum.....	65
2.3.26. Sağlık Bakanlığının yapmış olduğu tanıtım	66
2.3.27. Sigara gibi alkol sansürü de ekranlarda uygulanmalıdır.	67
2.3.28. Bazı reklamlar toplumun ahlaki yapısını olumsuz etkilemektedir.....	68
2.3.28. Son dönemlerde yayınlanan bazı televizyon dizileri aile içi ahlaki zafiyetler meydana getirmektedir.	69

2.3.30. Sağlık çalışanlarının televizyonlarda yer alma şekli sağlık çalışanını rencide edicidir.	70
2.3.31. Haberlerde ve dizilerde gösterilen sağlık çalışanlarına şiddet olayları, sağlık çalışanına şiddeti meşrulaştırmaktadır.	71
2.4.Çapraz Karşılaştırmalar	73
2.4.1. Cinsiyete göre kitle iletişim araçları algısı	73
2.4.2. Eğitim Durumuna göre kitle iletişim araçları algısı	78
2.4.3. Medeni duruma göre kitle iletişim araçları algısı	80
2.4.4. Yaş gruplarına göre kitle iletişim araçları algısı.....	81
2.4.5. Bölgelere göre kitle iletişim araçları algısı	83
SONUÇ VE ÖNERİLER	91

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Cinsiyet	18
Tablo 2. Eğitim Durumu.....	18
Tablo 3. Medeni Durum.....	19
Tablo 4. Eşin Çalışma Durumu	19
Tablo 5. Meslekte Geçen Süre	19
Tablo 6. Çalıştığı Kurum	20
Tablo 7. Hizmet Sınıfı.....	20
Tablo 8. Nöbet Tutma Durumu.....	21
Tablo 9. Çocuk Sahibi Olma Durumu	21
Tablo 10. Yaş Grupları.....	21
Tablo 11. Sağlık çalışanlarının boş zamanlarını değerlendirme durumu	22
Tablo 12. Evinizde kaç adet televizyon var?	23
Tablo 13. Günde ortalama kaç saat televizyon izlersiniz?	24
Tablo 14. En çok izlediğiniz televizyon kanalları hangileridir?.....	24
Tablo 15. Ağırlıklı hangi televizyon programlarını izlersiniz?	25
Tablo 16. Yetişkinler için yapılması istenilen programlar	26
Tablo 17. Çocuklar için yapılması istenen programlar	27
Tablo 18. Televizyonda yayınlanan dizileri takip ediyor musunuz?	28
Tablo 19. Ağırlıklı olarak ne tür dizileri izliyorsunuz?	29
Tablo 20. En çok izlenen ilk 10 dizi.....	29
Tablo 21. Dizi veya filmlerden örnek aldığınız karakter var mı?	30
Tablo 22. İnternet kullanıcısı iseniz, günde ortalama kaç saatinizi internette geçirirsiniz?	30

Tablo 23. İnternette forumlara katılıp görüş ve düşüncelerinizi belirtir misiniz?.....	31
Tablo 24. İnternet kullanıcısı iseniz, interneti en çok hangi amaçlı kullanırsınız?.....	32
Tablo 25. İnternette takip etmek de dahil olmak üzere, gazete okuma alışkanlığınızı nasıl tanımlarsınız?	33
Tablo 26. En çok okuduğunuz gazeteler hangileridir?.....	34
Tablo 27. Gazete okuyorsanız, en çok hangi sayfalarını okursunuz?.....	34
Tablo 28. Radyo dinliyor musunuz?	35
Tablo 29. Radyo dinliyorsanız, hangi radyo kanallarını dinliyorsunuz?.....	35
Tablo 30. Son bir yıl içerisinde kaç kitap okudunuz?	36
Tablo 31. Şu ana kadar hiç Kitle İletişim Araçları'nda (Televizyon, radyo, internet, gazete gibi) yayınlanan herhangi bir programdan ötürü rahatsızlık duyduğunuz oldu mu?	36
Tablo 32. Rahatsızlık duyduğunuz programla ilgili ne yaptınız?	37
Tablo 33. Televizyonlarda gösterilen diziler toplumun değer yargılarından uzaktır.	38
Tablo 34. Televizyonlarda gösterilen diziler toplumsal gerçeklerden uzaktır.	39
Tablo 35. Kitle İletişim Araçları mevcut toplumsal düzeni değiştirme gücüne sahiptir.....	41
Tablo 36. Son dönemlerde yapılan çeşitli programlar ve diziler toplumu şiddete yönlendirmektedir.....	42
Tablo 37. Televizyonu çocuklar/çocuklarım için bir tehlike olarak görüyorum.....	43

Tablo 38. İnterneti çocuklar/çocuklarım için bir tehlike olarak görüyorum..	44
Tablo 39. RTÜK'ün görevini yeterince yerine getirmediğini düşünüyorum..	45
Tablo 40. Moda, güzellik, magazin içerikli programlar kadını aşağılamaktadır.....	46
Tablo 41. Moda ve güzellik içerikli programlar tüketim çılgınlığını tetiklemektedir.	47
Tablo 42. Son dönemlerde yayınlanan diziler aile içi şiddeti artırmaktadır. ..	48
Tablo 43. Son dönemlerde yayınlanan diziler, eşler arası sadakatsizliği meşrulaştırmaktadır.....	50
Tablo 44. Okul/gençlik dizileri çocuklarımıza kötü örnek olmaktadır.	51
Tablo 45. Sağlıkta olagelen şiddet olaylarında televizyonda yayınlanan şiddet içerikli programların büyük payı vardır.....	52
Tablo 46. Bazı Televizyon programları çocukların kendilerine zarar verebilecekleri özendirici mesajlar/görüntüler içermektedir.	53
Tablo 47. Bazı televizyon programları toplumun ahlaki yapısını olumsuz etkilemektedir.	54
Tablo 48. Şiddet, korku gibi temalar bireyleri toplumdaki uzaklaştırarak saldırgan hale getirmektedir.....	55
Tablo 49. Televizyon benim için bir boş zaman değerlendirme aracıdır.	56
Tablo 50. Sağlıkta şiddetin yaşanması doğaldır.	57
Tablo 51. Televizyon, toplumsal kimliğin biçimlenmesinde önemli rol oynamaktadır.	58
Tablo 52. Televizyon izleme alışkanlığım, ailem ile sohbet etmemin önüne geçmiştir.	59

Tablo 53. Günümüzde televizyon, okulun verdiği eğitimin önüne geçmiştir. .	61
Tablo 54. Televizyonda kullanılan dil kültürel yozlaşmaya sebep olmaktadır.	62
Tablo 55. Çizgi filmler çocukların şiddete eğilimine sebep olmaktadır.....	63
Tablo 56. Son dönemlerde yayınlanan diziler aile bağlarını zayıflatmaktadır.	64
Tablo 57. Ekranlardaki sigara sansürüne olumlu bakıyorum.	65
Tablo 58. Sağlık Bakanlığının yapmış olduğu tanıtım reklamlarını başarılı buluyorum.	66
Tablo 59. Sigara gibi alkol sansürü de ekranlarda uygulanmalıdır.	67
Tablo 60. Bazı reklamlar toplumun ahlaki yapısını olumsuz etkilemektedir..	68
Tablo 61. Son dönemlerde yayınlanan bazı televizyon dizileri aile içi ahlaki zafiyetler meydana getirmektedir.	69
Tablo 62. Sağlık çalışanlarının televizyonlarda yer alma şekli sağlık çalışanını rencide edicidir.	70
Tablo 63. Haberlerde ve dizilerde gösterilen sağlık çalışanlarına şiddet olayları, sağlık çalışanına şiddeti meşrulaştırmaktadır.	71
Tablo 64. Cinsiyete göre kitle iletişim araçları algısı	73
Tablo 65. Günde ortalama kaç saat televizyon izlersiniz?	77
Tablo 66. Eğitim Durumuna göre kitle iletişim araçları algısı	78
Tablo 67. Medeni duruma göre kitle iletişim araçları algısı.....	80
Tablo 68. Yaş gruplarına göre kitle iletişim araçları algısı	81
Tablo 69. Günlük televizyon izleme ve televizyonu boş zaman aracı olarak görme	82
Tablo 70. Bölgelere göre kitle iletişim araçları algısı.....	83

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Sağlık çalışanlarının boş zamanlarını değerlendirme durumu.....	22
Şekil 2. Yetişkinler için yapılması istenilen programlar.....	26
Şekil 3. Çocuklar için yapılması istenen programlar.....	27
Şekil 4. Televizyonda yayınlanan dizileri izleme durumu.....	28
Şekil 5. Sağlık çalışanlarının internet kullanma alışkanlığı	31
Şekil 6. Sağlık çalışanlarının gazete okuma alışkanlığı.....	33
Şekil 7. Rahatsızlık duyduğunuz programla ilgili ne yaptınız?	38
Şekil 8. Televizyonlarda gösterilen diziler toplumun değer yargılarından uzaktır.	39
Şekil 9. Televizyonlarda gösterilen diziler toplumsal gerçeklerden uzaktır.....	40
Şekil 10. Kitle İletişim Araçları mevcut toplumsal düzeni değiştirme gücüne sahiptir.....	41
Şekil 11. Son dönemlerde yapılan çeşitli programlar ve diziler toplumu şiddete yönlendirmektedir	43
Şekil 12. Televizyonu çocuklar/çocuklarım için bir tehlike olarak görüyorum.....	44
Şekil 13. İnterneti çocuklar/çocuklarım için bir tehlike olarak görüyorum. ..	45
Şekil 14. RTÜK'ün görevini yeterince yerine getirmediğini düşünüyorum. ..	46
Şekil 15. Moda, güzellik, magazin içerikli programlar kadını aşağılamaktadır.....	47
Şekil 16. Moda ve güzellik içerikli programlar tüketim çılgınlığını tetiklemektedir.	48
Şekil 17. Son dönemlerde yayınlanan diziler aile içi şiddeti artırmaktadır.	49

Şekil 18. Son dönemlerde yayınlanan diziler, eşler arası sadakatsizliği meşrulaştırmaktadır.....	50
Şekil 19. Okul/gençlik dizileri çocuklarımıza kötü örnek olmaktadır.....	51
Şekil 20. Sağlıkta olagelen şiddet olaylarında televizyonda yayınlanan şiddet içerikli programların büyük payı vardır.....	53
Şekil 21. Bazı Televizyon programları çocukların kendilerine zarar verebilecekleri özendirici mesajlar/görüntüler içermektedir.	54
Şekil 22. Bazı televizyon programları toplumun ahlaki yapısını olumsuz etkilemektedir.	55
Şekil 23. Şiddet, korku gibi temalar bireyleri toplumdan uzaklaştırarak saldırgan hale getirmektedir.	56
Şekil 24. Televizyon benim için bir boş zaman değerlendirme aracıdır.....	57
Şekil 25. Sağlıkta şiddetin yaşanması doğaldır.	58
Şekil 26. Televizyon, toplumsal kimliğin biçimlenmesinde önemli rol oynamaktadır.	59
Şekil 27. Televizyon izleme alışkanlığım, ailem ile sohbet etmemin önüne geçmiştir.	60
Şekil 28. Günümüzde televizyon, okulun verdiği eğitimin önüne geçmiştir...	61
Şekil 29. Televizyonda kullanılan dil kültürel yozlaşmaya sebep olmaktadır. .	62
Şekil 30. Çizgi filmler çocukların şiddete eğilimine sebep olmaktadır.	64
Şekil 31. Son dönemlerde yayınlanan diziler aile bağlarımızı zayıflatmaktadır.	65
Şekil 32. Ekranlardaki sigara sansürüne olumlu bakıyorum.	66

Şekil 33. Sağlık Bakanlığının yapmış olduğu tanıtım reklamlarını başarılı buluyorum.	67
Şekil 34. Sigara gibi alkol sansürü de ekranlarda uygulanmalıdır.....	68
Şekil 35. Bazı reklamlar toplumun ahlaki yapısını olumsuz etkilemektedir. ...	69
Şekil 36. Son dönemlerde yayınlanan bazı televizyon dizileri aile içi ahlaki zafiyetler meydana getirmektedir.	70
Şekil 37. Sağlık çalışanlarının televizyonlarda yer alma şekli sağlık çalışanını rencide edicidir.	71
Şekil 38. Haberlerde ve dizilerde gösterilen sağlık çalışanlarına şiddet olayları, sağlık çalışanına şiddeti meşrulaştırmaktadır.	72
Şekil 39. Günde ortalama kaç saat televizyon izlersiniz?	77

TAKDİM

Küreselleşme sonrası kitle iletişim araçlarında meydana gelen teknolojik değişimler, iletişimi hızlandırdığı gibi, yaşamın her alanına müdahale eder, her aşamasında karşımıza çıkar hale gelmiştir.

Son yıllarda kitle iletişim araçlarının etkisi, yetkisi ve sınırlılıklarıyla ilgili pek çok tartışma da gündemdedir. Özellikle televizyon başta olmak üzere, tüm kitle iletişim araçlarının toplum üzerindeki etkisi büyüktür. “Yayınlanan bazı dizi ve programlar toplumun yozlaşmasına, özellikle şiddet olaylarının artmasına, toplumun ahlak yapısının değişmesine sebep olmaktadır.” görüşleri gündemdedir.

Özellikle tartışılan bir diğer konu, sağlık sektöründe gün geçtikçe artan şiddet olaylarına kitle iletişim araçlarının etkisinin olup olmadığıdır. Bu konuda sağlık çalışanı ne düşünmektedir? Sağlık çalışanının gözünde kitle iletişim araçları toplumu nasıl etkilemektedir?

Bu anlamda kitle iletişim araçlarının etkileri hakkında sağlık çalışanlarımızın görüşlerini almak, kitle iletişim araçlarını kullanım alışkanlıklarını belirlemek için “Sağlık Çalışanlarının Kitle İletişim Araçları Algısı Araştırması”nı gerçekleştirdik.

Türkiye’de henüz benzeri yapılmamış olan araştırmanın sonuçlarının, sağlık çalışanlarımıza hayırlı olmasını temenni ediyorum...

Metin MEMİŞ
Sağlık-Sen Genel Başkanı

ARAŞTIRMANIN DETAYLARI

1.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

1980 sonrası dünya küreselleşme süreci içine girmiş, kitle iletişim araçlarında bas döndürücü teknolojik gelişmelerin yaşanması sonucunda, birincil işlevi haberleşmeyi ve iletişimi sağlamak olan bu araçlar, bütün yaşamsal ve toplumsal alanlara müdahale eder hale gelmiştir.

Ancak modernleşme sürecini henüz tamamlamamış olan geçiş toplumlarının, kitle iletişim araçlarıyla kültürel altyapısı oluşmadan tanışması, bu toplumlarda önemli kültürel kırılmalara ve yozlaşmalara neden olmakta; ulusal kültür, bu araçlarla yayılan yapay bir kültüre maruz kalmakta, böylece toplumların tarih içinde zamanla işlemiş oldukları kültür, kısa zamanda yozlaşabilmektedir. (I.Tombul, Kültürel Yozlaşmanın Göstergesi Olarak Televizyonda Dilin Kullanımı: Televizyon Sunucuları Örneği)

Bu bağlamda, Sağlık Çalışanlarının Kitle İletişim Araçları Algısı Araştırması'nda sağlık çalışanlarının kitle iletişim araçlarını kullanma sıklığı, başta televizyon olmak üzere iletişim araçlarına bakışlarını tespit etmek projenin başlıca amaçları arasındadır.

Ayrıca, kitle iletişim araçlarının saldırganlık ve şiddet olaylarının ortaya çıkmasında ve artmasında bir payının bulunup bulunmadığı, varsa derecesinin ne olduğu tartışma konusudur. Artan şiddet olayları ile kitle iletişimi ve şiddet arasında bir ilintinin varlığı konusunda her ne kadar belirgin bir bağlantı ortaya konulmamışsa da, kitle iletişim araçlarının şiddete yönlendirme ve şiddeti etkilemesi üzerinde bir görüş birliğinden söz edilmektir.

Bu noktada, sağlık çalışanlarının şiddet olaylarında kitle iletişim araçlarının ne derece etkili olduğunu düşündükleri de araştırmanın bir diğer önemli konusudur.

Araştırmanın birinci bölümünde sağlık çalışanlarının kitle iletişim araçlarını kullanma alışkanlıkları (günde kaç saat televizyon izlediği, hangi kanalları izlediği, hangi tür programlar izlediği, radyo

dinleme alışkanlıkları, interneti kullanma alışkanlıkları, kitap okuma oranları vb.) incelenecektir. İkinci bölümde ise kitle iletişim araçlarına bakış açıları değerlendirilecektir.

1.2. Gereç ve Yöntem

1.2.1. Hedef Kitle

Bu projenin nihai faydalanıcısı, Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Sendikasının farklı birim ve kategorilerde çalışan üyeleridir.

1.2.2. Veri Toplama Teknikleri

Sağlık Çalışanlarının Sağlık Çalışanlarının Kitle İletişim Araçları Algısı Araştırması'nda veri, toplama tekniği olarak, yüz yüze anket metodu kullanılmıştır.

1.2.3. Örneklem

Araştırma çalışmasında, nicel araştırma teknikleri kullanılmıştır. İstatistiksel olarak Türkiye sağlık çalışanlarının evrenini temsil edecek bir örneklem kullanılmıştır. 918 kişi ile yüz yüze görüşme metoduyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya Aydın, Bursa, Çanakkale, Diyarbakır, Erzurum, İstanbul, Malatya, Mersin, Samsun, Sivas ve Trabzon olmak üzere toplam 11 il katılmıştır.

ARAŞTIRMANIN BULGULARI

2.1. Demografik Özellikler

Tablo 1. Cinsiyet

	f	%
Kadın	514	56,0
Erkek	404	44,0
Toplam	918	100,0

Araştırmaya katılan sağlık çalışanlarının %56'sı kadın, %44'ü erkektir.

Tablo 2. Eğitim Durumu

	f	%
İlkokul	10	1,1
Ortaokul	17	1,9
Lise	204	22,2
Ön lisans	293	32,0
Lisans	340	37,1
Yüksek Lisans/Doktora	53	5,8
Toplam	917	100,0

Katılımcıların %1,1'i ilkokul, %1,9'u ortaokul, %22,2'si lise, %32'si ön lisans, %37,1'i lisans ve %5,8'i yüksek lisans mezunu olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 3. Medeni Durum

	f	%
Bekar	199	21,7
Evli	688	74,9
Boşanmış	19	2,1
Dul	10	1,1
Eşinden ayrı yaşıyor	2	,2
Toplam	918	100,0

Katılımcıların %21,7'si bekar, %74,9'u evli, %2,1'i boşanmış, %1,1'i dul ve %0,2'si eşinden ayrı yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 4. Eşin Çalışma Durumu

	f	%
Evet	222	32,6
Hayır	459	67,4
Toplam	681	100,0

Evli olan katılımcıların %67,4'ünün eşi çalışmamaktadır.

Tablo 5. Meslekte Geçen Süre

	f	%
Bir yıldan az	26	2,8
1-5 yıl	189	20,7
5-10 yıl	195	21,4
10-15 yıl	186	20,4
15 yıldan fazla	317	34,7
Toplam	913	100,0

Katılımcıların %2,8'i bir yıldan daha az süredir, %20,7'si 1-5 yıl, %21,4'ü 5-10 yıl, %20,4'ü 10-15 yıl ve %34,7'si 15 yıldan daha uzun süredir meslekte olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 6. Çalıştığı Kurum

	f	%
Yataklı Tedavi Kurumu	684	74,6
Aile Hekimliği	20	2,2
Üniversite Hastanesi	23	2,5
112 Acil	51	5,6
Toplum Sağlığı Merkezi	25	2,7
Diğer	114	12,4
Toplam	917	100,0

Katılımcıların %74,6'sı Yataklı Tedavi Kurumlarında, %2,2'si Aile Hekimliğinde, %2,5'i Üniversite Hastanelerinde, %5,6'sı 112 Acil Servislerde, %2,7 Toplum Sağlığı Merkezlerinde ve %12,4'ü diğer sağlık kuruluşlarında çalıştıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 7. Hizmet Sınıfı

	f	%
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	644	70,2
Genel İdare Hizmetleri Sınıfı	178	19,4
Teknik Hizmetler Sınıfı	32	3,5
Yardımcı Hizmetler Sınıfı	63	6,9
Toplam	917	100,0

Katılımcıların %70'i sağlık hizmetleri sınıfında, %19,4'ü genel idare hizmetleri sınıfında, %3,6'sı teknik hizmetler sınıfında ve %6,9'u yardımcı hizmetler sınıfında çalıştıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 8. Nöbet Tutma Durumu

	f	%
Hayır	593	64,7
Evet	324	35,3
Toplam	917	100,0

Katılımcıların %64,7'si nöbet tutmadıklarını, %35,3'ü ise nöbet tuttuklarını belirtmişlerdir. Cinsiyete göre aylık ortalama nöbet sayısı, kadın ($5,66 \pm 2,87$), erkek ($5,64 \pm 3,050$) ve haftalık çalışma saati ortalaması, kadın ($41,80 \pm 4,55$), erkek ($41,50 \pm 3,79$) olarak hesaplanmıştır.

Tablo 9. Çocuk Sahibi Olma Durumu

	f	%
Yok	313	34,2
Var	603	65,8
Toplam	916	100,0

Katılımcıların %65,8'i çocuk sahibi olduklarını, %34,2'si çocuk sahibi olmadıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 10. Yaş Grupları

	f	%
25'den küçük	93	10,9
26-35	371	43,4
36-45	307	35,9
46'dan büyük	84	9,8
Toplam	855	100,0

Katılımcıların yaş ortalaması $35,29 \pm 7,91$, Gelir ortalaması $3037 \pm 1457,83$, ortalama nöbet sayısı $5,65 \pm 2,92$, haftalık çalışma saatleri $41,67 \pm 4,23$ olarak belirlenmiştir. Cinsiyete göre yaş ortalaması; kadın ($33,87 \pm 7,25$) ve erkek ($37,10 \pm 8,34$) olarak hesaplanmıştır.

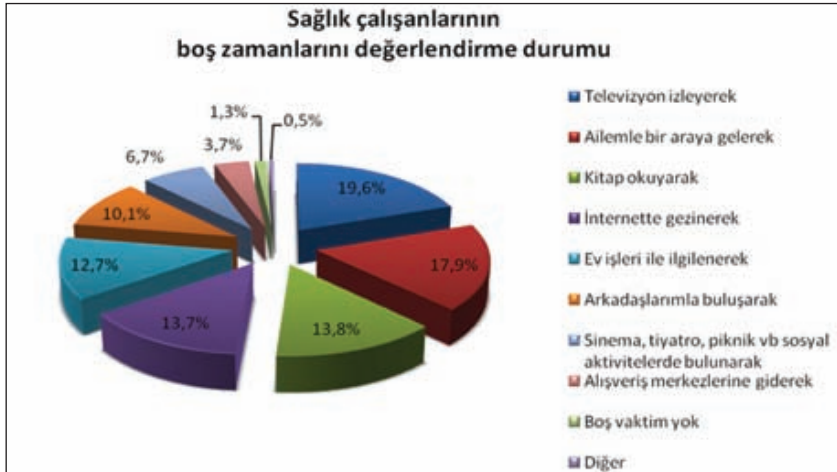
2.2. Sağlık Çalışanlarının Kitle İletişim Araçlarını Kullanma Durumu

2.2.1. Sağlık çalışanlarının boş zamanlarını değerlendirme durumu

Tablo 11. Sağlık çalışanlarının boş zamanlarını değerlendirme durumu

	f	%
Televizyon izleyerek	449	19,6
Ailele bir araya gelerek	410	17,9
Kitap okuyarak	317	13,8
İnternette gezinerek	315	13,7
Ev işleri ile ilgilenerek	292	12,7
Arkadaşlarıyla buluşarak	231	10,1
Sinema, tiyatro, piknik vb. sosyal aktivitelerde bulunarak	154	6,7
Alışveriş merkezlerine giderek	85	3,7
Boş vaktim yok	29	1,3
Diğer	12	,5
Toplam	2294	100,0

Şekil 1. Sağlık çalışanlarının boş zamanlarını değerlendirme durumu

Sağlık çalışanlarına boş zamanlarını nasıl değerlendirdikleri sorulmuştur. Verilen cevaplar arasında televizyon izlemek %19,6 ile ilk sırada, aile ile bir araya gelmek %17,9 ile ikinci sırada, kitap okumak %13,8 ile üçüncü sırada yer almaktadır. Katılımcıların %1,3'ü boş vaktinin olmadığını belirtirken, %6,7 gibi düşük bir oranın sinema, tiyatro gibi sosyal aktivitelere katılarak boş zamanlarını değerlendirdiğini görmekteyiz.

Tablo genel olarak incelendiğinde, sağlık çalışanlarının boş vakitlerini genel olarak aileyle bir araya gelme, televizyon izleme, ev işleriyle uğraşma gibi evde yapılabilecek aktivitelerde bulunduğu sonucuna ulaşıyoruz. Dışarıda gerçekleştirilebilecek sosyal aktivitelerin oranı ise oldukça düşüktür. Bunun nedenini, zaman kıtlığına ve karşılaşılan ekonomik zorluklara bağlamak mümkündür.

2.2.2. Evde bulunan televizyon sayısı

Tablo 12. Evinizde kaç adet televizyon var?

	f	%
Yok	20	2,2
1	493	53,9
2	322	35,2
3 ve daha fazla	80	8,7
Toplam	915	100,0

Katılımcıların %2,2'si evinde televizyon bulunmadığını belirtirken, %53,9'u bir adet, %35,2'si 2 ve %8,7'si evlerinde 3 ve daha fazla televizyon bulunduğunu belirtmişlerdir. Bu bulgu, televizyon izleme sıklığı ile karşılaştırıldığında, evdeki televizyon sayısındaki artışın, günlük televizyon izlenme oranını %17,3 oranında artırdığı sonucuna ulaşıyoruz. (p=0,000)

2.2.3. Televizyon İzleme Sıklığı

Tablo 13. Günde ortalama kaç saat televizyon izlersiniz?

	f	%
İzlemem	44	4,8
1 saatten az	209	22,9
1-2 saat	453	49,7
3-5 saat	180	19,7
5 saatten fazla	26	2,9
Toplam	912	100,0

Araştırmaya katılan sağlık çalışanlarının %4,8'i televizyon izlemediklerini, %22,9'u günde 1 saatten daha az, %49,7'si 1-2 saat, %19,7'si 3-5 saat ve %2,9'u ise 5 saatten daha fazla televizyon izlediklerini belirtmişlerdir. Tablodan da anlaşılacağı gibi, sağlık çalışanlarının televizyon izleme oranlarının yüksek olduğunu söylemek mümkündür.

2.2.4. En çok izlenen televizyon kanalları

Tablo 14. En çok izlediğiniz televizyon kanalları hangileridir?

TV Kanalları	f	%
ATV	379	18,7
Kanal D	376	18,6
TRT	262	12,9
Show TV	221	10,9
NTV	192	9,5
CNN Türk	157	7,8
STV	127	6,3
Star TV	126	6,2
Kanal 7	117	5,8
Diğer	68	3,4
Toplam	2025	100,0

Katılımcılara en çok izledikleri televizyon kanalları sorulmuştur. Verilen cevaplar tablodaki gibidir. Sırasıyla ATV (%18,7), Kanal D(18,6), TRT(%12,9), Show TV(%10,9) en çok izlenen televizyon kanalları arasındadır.

2.2.5. En çok izlenen program türleri

Tablo 15. Ağırlıklı hangi televizyon programlarını izlersiniz?

	f	%
Film/dizi	465	30,8
Haber/Tartışma	503	33,3
Magazin	104	6,9
Spor	145	9,6
Belgesel	253	16,8
Evlilik Programları	27	1,8
Diğer	12	,8
Toplam	1509	100,0

Katılımcıların ağırlıklı olarak izledikleri televizyon programları tabloda verildiği gibidir. En çok haber/tartışma programları (%33,3) ve Film/dizi (%30,8) türü programlar izlenirken, evlilik programları (%1,8) ve magazin (%6,9) olarak en az izlenen program türleri olarak bulunmuştur.

Ayrıca ankette katılımcılara, “Televizyonda kendiniz için ne tür programlar yapılmasını istersiniz?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcılardan gelen cevaplar sırasıyla tablodaki gibidir.

Tablo 16. Yetişkinler için yapılması istenilen programlar

Program Türleri	f
Belgesel	89
Eğitici Programlar	82
Kültürel Programlar	55
Bilimsel içerikli/Bilgi yarışmaları	34
Haber/tartışma Programları	32
Spor Programları	30
Sağlık çalışanlarının sorunlarına yönelik programlar	23
Tarihsel	15

Katılımcılar ekranlarda en çok belgesel görmeyi beklediklerini belirtmişlerdir. Bunu eğitici programlar ve kültürel programlar izlemektedir. Ayrıca ağırlıklı yapılmasını istedikleri programlar arasında bilimsel içerikli/bilgi yarışmaları, haber/tartışma programları, spor programları ve sağlık çalışanlarının sorunlarına yönelik programlar da yer almaktadır.

Katılımcılara ayrıca “Televizyonda çocuklar için ne tür programlar yapılmasını istersiniz?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcılar sırasıyla şu cevapları vermişlerdir:

Şekil 2. Yetişkinler için yapılması istenilen programlar

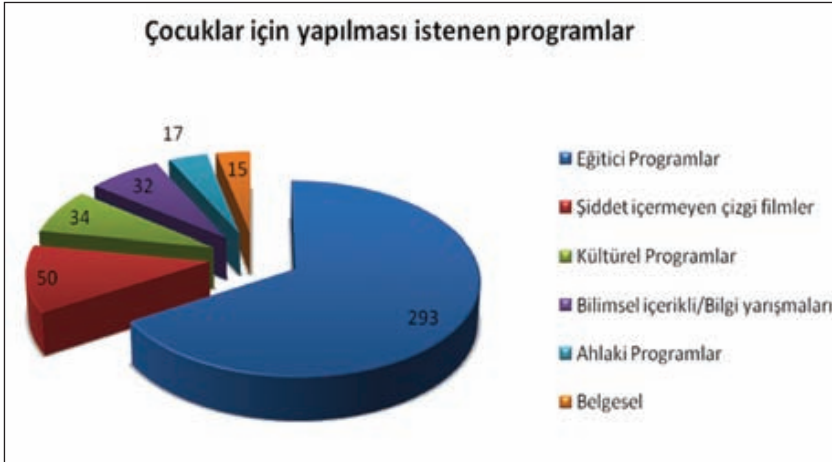

Tablo 17. Çocuklar için yapılması istenen programlar

Program Türleri	f
Eğitici Programlar	293
Şiddet içermeyen çizgi filmler	50
Kültürel Programlar	34
Bilimsel içerikli/Bilgi yarışmaları	32
Ahlaki Programlar	17
Belgesel	15

Katılımcılar ekranlarda çocuklar için en çok eğitici programlar görmeyi beklediklerini belirtmişlerdir. Bunu şiddet içermeyen çizgi filmler ve kültürel programlar izlemektedir. Ayrıca ağırlıklı yapılmasını istedikleri programlar arasında bilimsel içerikli/bilgi yarışmaları, ahlaki programlar ve belgeseller de yer almaktadır.

Şekil 3. Çocuklar için yapılması istenen programlar

2.2.6. Televizyonda yayınlanan dizileri izleme durumu

Tablo 18. Televizyonda yayınlanan dizileri takip ediyor musunuz?

	f	%
Evet	372	40,7
Hayır	542	59,3
Toplam	914	100,0

Katılımcıların %40,7'si televizyonda yayınlanan dizileri takip ettiklerini, %59,3'ü ise takip etmediklerini belirtmişlerdir. Haftalık takip edilen dizi ortalaması $2,02 \pm 0,96$ 'dır.

Şekil 4. Televizyonda yayınlanan dizileri izleme durumu

Tablo 19. Ağırlıklı olarak ne tür dizileri izliyorsunuz?

	f	%
Komedi	345	39,9
Polisiye	166	19,2
Aşk	136	15,7
Gençlik dizileri	68	7,9
Fantastik	47	5,4
Dram	58	6,7
Diğer	44	5,1
Toplam	864	100,0

Katılımcıların %39,9'u ağırlıklı olarak komedi dizilerini tercih ettiklerini belirtirken, %19,2'si polisiye, %15,7'si aşk, %7,9'su gençlik dizileri, %6,7'si dram ve %5,4'ü fantastik dizileri izlediklerini belirtmişlerdir.

Ayrıca katılımcılara hangi dizileri takip ettikleri sorulmuştur. Alınan cevaplar arasında en fazla izlenen 10 dizi aşağıdaki gibidir:

Tablo 20. En çok izlenen ilk 10 dizi

Televizyon dizisi	f
1. Kurtlar vadisi	93
2. Yalan Dünya	86
3. Seksenler	83
4. Muhteşem Yüzyıl	82
5. Öyle bir geçer zaman ki	74
6. Avrupa Yakası	43
7. Arka Sokaklar	41
8. Adım Feriha Koydum	34
9. Aşk-ı Memnu	33
10. Sakarya Fırat	33

Tablo 21. Dizi veya filmlerden örnek aldığınız karakter var mı?

	f	%
Hayır, yok	871	95,0
Evet, var	46	5,0
Toplam	917	100,0

Katılımcılara dizi veya filmlerden örnek aldıkları karakterler olup olmadığı sorulmuştur. Yanıtlar tablodaki gibidir. Katılımcıların %95'i dizi veya filmlerden örnek aldıkları karakter olmadığını belirlerken, %5'i olduğunu belirtmişlerdir.

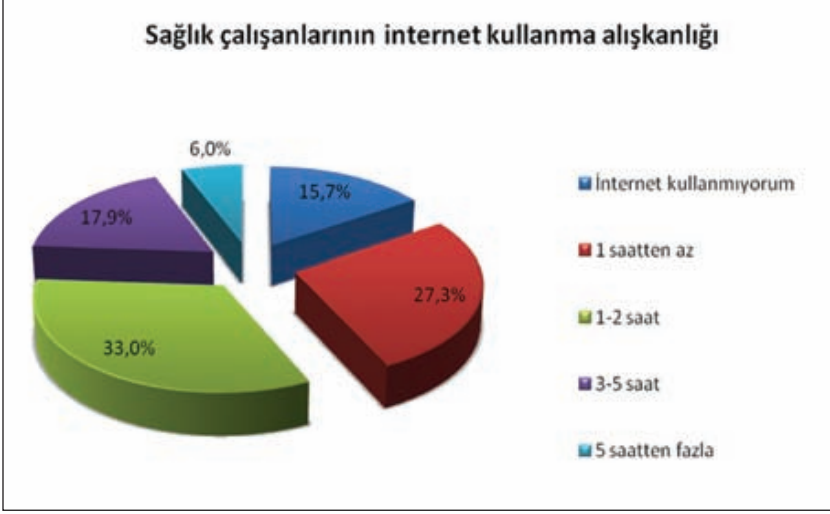
2.2.7. Sağlık çalışanlarının internet kullanma alışkanlığı

Tablo 22. İnternet kullanıcısı iseniz, günde ortalama kaç saatinizi internette geçirirsiniz?

	f	%
İnternet kullanmıyorum	144	15,7
1 saatten az	250	27,3
1-2 saat	302	33,0
3-5 saat	164	17,9
5 saatten fazla	55	6,0
Toplam	915	100,0

Katılımcıların interneti kullanma sıklığı tabloda verilmiştir. Katılımcıların büyük çoğunluğunun interneti kullandıklarını görüyoruz. İnterneti kullanmayanların oranı %15,7 olarak hesaplanmıştır.

Şekil 5. Sağlık çalışanlarının internet kullanma alışkanlığı

Tablo 23. İnternette forumlara katılıp görüş ve düşüncelerinizi belirtir misiniz?

	f	%
Evet	255	28,1
Hayır	654	71,9
Toplam	909	100,0

Katılımcıların %71,9'u internet forumlarında katılıp düşüncelerini belirtmemektedirler.

**Tablo 24. İnternet kullanıcısı iseniz,
interneti en çok hangi amaçlı kullanırsınız?**

	f	%
İşim gereği kamu hizmeti sunmak için	325	16,4
Haber sitelerini ziyaret etmek için	513	25,9
Elektronik postaları kontrol etmek için	345	17,4
Facebook, twiter gibi sosyal paylaşım ağlarına bağlanmak için	323	16,3
Online Film/dizi izlemek için	72	3,6
Oyun oynamak için	61	3,1
Online alışveriş yapmak için	84	4,2
Bilimsel yenilikleri ve akademik çalışmalarını takip etmek için	87	4,4
Sağlık, Kültür/Sanat, Teknoloji haberlerini takip etmek için	166	8,4
Diğer	2	,1
Toplam	1978	100,0

Sağlık çalışanlarına interneti en çok hangi amaçla kullandıkları sorulmuştur. Elde edilen sonuçlar tablodaki gibidir. Katılımcılar interneti en çok haber sitelerini ziyaret etmek için(%25,9) kullandıklarını belirtmişlerdir. Bunu %17,4 ile elektronik postaları kontrol etmek, %16,4 ile işim gereği kamu hizmeti sunmak, %16,3 ile facebook, twitter gibi sosyal paylaşım ağlarına bağlanmak takip etmektedir.

2.2.8. Sağlık çalışanlarının gazete okuma alışkanlığı

Tablo 25. İnternette takip etmek de dahil olmak üzere, gazete okuma alışkanlığınızı nasıl tanımlarsınız?

	f	%
Her gün düzenli olarak okurum	405	44,5
Haftada birkaç kez okurum	326	35,8
Ayda birkaç kez okurum	86	9,5
Okumam	93	10,2
Toplam	910	100,0

Sağlık çalışanlarının gazete okuma alışkanlığı tablodaki gibidir. Katılımcıların %44,5'i her gün düzenli olarak gazete okuduklarını belirtmişlerdir. Haftada birkaç kez okuyanların oranı %35,8, ayda birkaç kez okuyanların oranı %9,5 ve okumam diyenlerin oranı ise %10,2'dir.

Şekil 6. Sağlık çalışanlarının gazete okuma alışkanlığı

Tablo 26. En çok okuduğunuz gazeteler hangileridir?

	f	%
Akşam	108	6,6
Cumhuriyet	48	2,9
Hürriyet	242	14,8
Milliyet	260	15,9
Milli Gazete	46	2,8
Sabah	228	13,9
Posta	179	10,9
Yeni Şafak	76	4,6
Zaman	278	17,0
Diğer	89	5,4
Okumam	82	5,0
Toplam	1636	100,0

Tablo 27. Gazete okuyorsanız, en çok hangi sayfalarını okursunuz?

	f	%
Siyasi haberler	403	20,4
3. sayfa haberleri	56	2,8
Güncel olaylar	627	31,8
Magazin sayfaları	160	8,1
Spor sayfası	163	8,3
Ekonomi Haberleri	161	8,2
Köşe yazıları	273	13,8
Kültür-Sanat Haberleri	122	6,2
Diğer	7	,4
Toplam	1972	100,0

Katılımcılara ayrıca en çok okudukları gazeteler sorulmuştur. Verilen cevaplar aşağıdaki tablodaki gibidir. En çok okunan gazeteler sırasıyla Zaman (%17), Milliyet (%15,9), Hürriyet(%14,8), Sabah (%13,9) ve Posta(%10,9) olarak bulunmuştur.

Gazete okuyanların en çok okudukları sayfalar ise şöyledir: Güncel olaylar (%31,8), siyasi haberler (%20,4) ve köşe yazıları (%13,8).

2.2.9. Sağlık çalışanları radyo dinleme alışkanlıkları

Tablo 28. Radyo dinliyor musunuz?

	f	%
Evet, dinliyorum	589	64,2
Hayır, dinlemiyorum	328	35,8
Toplam	917	100,0

Tablo 29. Radyo dinliyorsanız, hangi radyo kanallarını dinliyorsunuz?

	f	%
Alem FM	105	9,3
Akra FM	48	4,3
Best FM	85	7,5
Burç FM	57	5,1
Kral FM	110	9,8
Moral FM	15	1,3
Power Türk	170	15,1
Radyo D	62	5,5
Radyo Viva	33	2,9
Süper FM	98	8,7
TGRT FM	39	3,5
TRT FM	215	19,1
Diğer	91	8,1
Toplam	1128	100,0

Araştırmaya katılan sağlık çalışanlarının radyo dinleme alışkanlıkları yukarıdaki tablolarda verildiği gibidir. Katılımcıların %64,2'si radyo dinlediklerini belirtirken, %35,8'i dinlemediklerini belirtmişlerdir. En çok dinlenen radyo kanalları sırasıyla, TRT FM (%19,1), Power Türk (%15,1), Kral FM (%9,8) ve Alem FM (%9,3) olarak belirlenmiştir.

2.2.10. Sağlık çalışanları kitap okuma alışkanlığı

Tablo 30. Son bir yıl içerisinde kaç kitap okudunuz?

	f	%
Hiç	199	21,7
1-5	497	54,3
6-10	104	11,4
10'dan fazla	116	12,7
Toplam	916	100,0

Araştırmaya katılan sağlık çalışanlarının kitap okuma alışkanlığını gösteren tablo yukarıda verilmiştir. Katılımcıların %21,7'si son bir yıl içinde hiç kitap okumadıklarını belirtmişlerdir. Buna karşın, %54,3'ü 1 ila 5 kitap arasında, %11,4'ü 6 ila 10 ve %12,7'si ise 10'dan fazla kitap okuduklarını belirtmişlerdir.

2.2.11. Sağlık çalışanlarının kitle iletişim araçlarından rahatsız olma durumu

Tablo 31. Şu ana kadar hiç Kitle İletişim Araçları'nda (Televizyon, radyo, internet, gazete gibi) yayınlanan her hangi bir programdan ötürü rahatsızlık duyduğunuz oldu mu?

	f	%
Hayır, olmadı	398	43,4
Evet, oldu	520	56,6
Toplam	918	100,0

Tablo 32. Rahatsızlık duyduğunuz programla ilgili ne yaptınız?

	f	%
RTÜK'e şikayette bulundum	35	6,8
Rahatsız olduğum kuruma şikayette bulundum	21	4,1
Rahatsız olduğum programı takip etmeyi bıraktım	369	71,7
Hiçbir şey yapmadım	88	17,1
Diğer	2	,4
Toplam	515	100,0

Araştırmada sorulan bir diğer soru, sağlık çalışanlarının, kitle iletişim araçları'nda yayınlanan her hangi bir programdan ötürü rahatsızlık duyup duymadığı ve eğer rahatsız olduğu bir durum var ise, bu durum karşısında ne yaptığıdır. Katılımcıların yarısından fazlası, %56,6'sı, şu ana kadar kitle iletişim araçları'nda yayınlanan her hangi bir programdan ötürü rahatsızlık duyduklarını belirtmişlerdir.

Katılımcıların büyük çoğunluğu rahatsız olduğu bu durum karşısında, rahatsız olduğu programı takip etmeyi bırakmışlardır. (%71,7). Rahatsız olduğu halde hiç bir şey yapmadım diyenlerin oranı %17,1 iken, RTÜK'e şikayette bulunanların oranı %6,8'dir. Programın yayınlandığı kuruma şikayette bulunanların oranı ise %4,1'de kalmıştır.

Şekil 7. Rahatsızlık duyduğunuz programla ilgili ne yaptınız?

2.3. Sağlık Çalışanlarının Kitle İletişim Araçlarına Bakışı

38

2.3.1. Televizyonlarda gösterilen diziler toplumun değer yargılarından uzaktır.

Tablo 33. Televizyonlarda gösterilen diziler toplumun değer yargılarından uzaktır.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	45	5,1
Katılmıyorum	64	7,3
Kısmen Katılıyorum	325	37,1
Katılıyorum	204	23,3
Kesinlikle Katılıyorum	237	27,1
Toplam	875	100,0

“Televizyonlarda gösterilen diziler toplumun değer yargılarından uzaktır.” önermesine hiç katılmıyorum ve katılmıyorum seçenekleri birlikte alındığında, katılımcıların %12,4’ünün televizyonlarda gösterilen dizilerin toplumun değer yargılarından uzak olmadığını düşündüğünü görüyoruz. Buna karşın katılımcıların yarısının (%50,4) önermeye katıldığını görüyoruz. Kısmen katılıyorum diyenlerin oranı ise %37,1’dir.

Şekil 8. Televizyonlarda gösterilen diziler toplumun değer yargılarından uzaktır.

Tablo ölçekleme yöntemiyle yorumlandığında, önermeye katılım ortalaması 3,59'dur. Katılımcılar önermeye "YÜKSEK" düzeyde katılmışlardır.

2.3.2. Televizyonlarda gösterilen diziler toplumsal gerçeklerden uzaktır.

Tablo 34. Televizyonlarda gösterilen diziler toplumsal gerçeklerden uzaktır.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	29	3,2
Katılmıyorum	118	13,0
Kismen Katılıyorum	318	35,1
Katılıyorum	238	26,3
Kesinlikle Katılıyorum	202	22,3
Toplam	905	100,0

“Televizyonlarda gösterilen diziler toplumsal gerçeklerden uzaktır.” önermesine hiç katılmıyorum ve katılmıyorum seçenekleri birlikte alındığında, katılımcıların %16,2’sinin televizyonlarda gösterilen dizilerin toplumsal gerçeklerden uzak olmadığını düşünmektedirler. Önermeye katılanların oranı ise toplamda %48,6 olarak bulunmuştur.

Şekil 9. Televizyonlarda gösterilen diziler toplumsal gerçeklerden uzaktır

Tablo ölçekleme yöntemiyle yorumlandığında, önermeye katılım ortalamasının 3,51 olduğunu görüyoruz. Katılımcılar önermeye “YÜKSEK” düzeyde katılmışlardır.

2.3.3. Kitle iletişim araçları mevcut toplumsal düzeni değiştirme gücüne sahiptir.

Tablo 35. Kitle İletişim Araçları mevcut toplumsal düzeni değiştirme gücüne sahiptir.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	16	2,0
Katılmıyorum	77	9,5
Kısmen Katılıyorum	215	26,5
Katılıyorum	264	32,6
Kesinlikle Katılıyorum	238	29,4
Toplam	810	100,0

“Kitle iletişim araçları mevcut toplumsal düzeni değiştirme gücüne sahiptir.” önermesine hiç katılmıyorum ve katılmıyorum seçenekleri birlikte alındığında, katılımcıların %11,5’inin kitle iletişim araçlarının toplumsal düzeni değiştirme gücüne sahip olmadığını düşünmektedirler. Önermeye katılım oranı ise %62’dir.

Şekil 10. Kitle İletişim Araçları mevcut toplumsal düzeni değiştirme gücüne sahiptir.

Ortalamaya bakıldığında, katılım ortalaması 3,77’dir. Bu bulgu, katılımcıların önermeye “YÜKSEK” düzeyde katıldıklarını göstermektedir.

2.3.4. Son dönemlerde yapılan çeşitli programlar ve diziler toplumu şiddete yönlendirmektedir.

Tablo 36. Son dönemlerde yapılan çeşitli programlar ve diziler toplumu şiddete yönlendirmektedir.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	11	1,2
Katılmıyorum	62	6,9
Kısmen Katılıyorum	265	29,4
Katılıyorum	293	32,6
Kesinlikle Katılıyorum	269	29,9
Toplam	900	100,0

“Son dönemlerde yapılan çeşitli programlar ve diziler toplumu şiddete yönlendirmektedir.” önermesine hiç katılmıyorum ve katılmıyorum seçenekleri birlikte alındığında, katılımcıların %8,1’inin son dönemlerde yapılan çeşitli program ve dizilerin toplumu şiddete yönlendirmediğini düşünmektedirler. Önermeye kısmen katılanların oranı %29,4 iken, katılanların oranı ise %62,5 olarak hesaplanmıştır.

“Son dönemlerde yapılan çeşitli programlar ve diziler toplumu şiddete yönlendirmektedir.” önermesine katılımcıların katılım ortalaması 3,83’dir. Katılımcılar önermeye “YÜKSEK” düzeyde katılmışlardır.

Bu bulgudan, sağlık çalışanlarının bazı televizyon programlarının veya dizilerin şiddet içerikli olduğunu ve bu durumun bireyleri şiddet kullanamaya yönlendirdiği, şiddeti normalleştirdiğini düşündükleri sonucuna varılabilir.

Şekil 11. Son dönemlerde yapılan çeşitli programlar ve diziler toplumu şiddete yönlendirmektedir

2.3.5. Televizyonu çocuklar/çocuklarım için bir tehlike olarak görüyorum

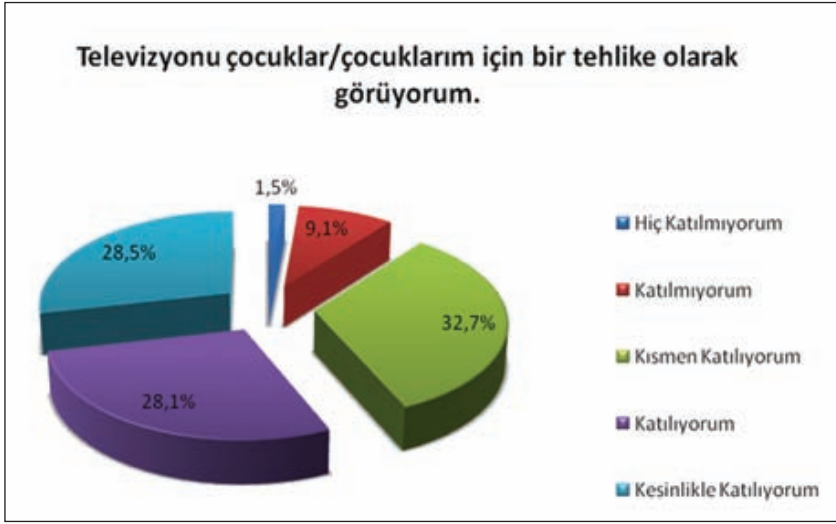
Tablo 37. Televizyonu çocuklar/çocuklarım için bir tehlike olarak görüyorum.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	14	1,5
Katılmıyorum	83	9,1
Kısmen Katılıyorum	298	32,7
Katılıyorum	256	28,1
Kesinlikle Katılıyorum	259	28,5
Toplam	910	100,0

“Televizyonu çocuklar/çocuklarım için bir tehlike olarak görüyorum.” önermesine katılım oranı toplamda %56,6’dır. Kısmen katılanların oranı %32,7 ve katılmayanların oranı toplamda %10,6’dır. Ortalamaya bakıldığında önermeye katılım ortalaması 3,72’dir. Katılımcıların önermeye “YÜKSEK” düzeyde katıldıklarını görüyoruz.

Bu bulgudan sağlık çalışanlarının televizyonda yayınlan programların çocuklara kötü örnek olduğu ve/veya televizyonlardaki çocuk programlarının içeriğinin çocuklar için uygun olmadığı görüşüne sahip oldukları sonucuna varılabilir.

Şekil 12. Televizyonu çocuklar/çocuklarım için bir tehlike olarak görüyorum.

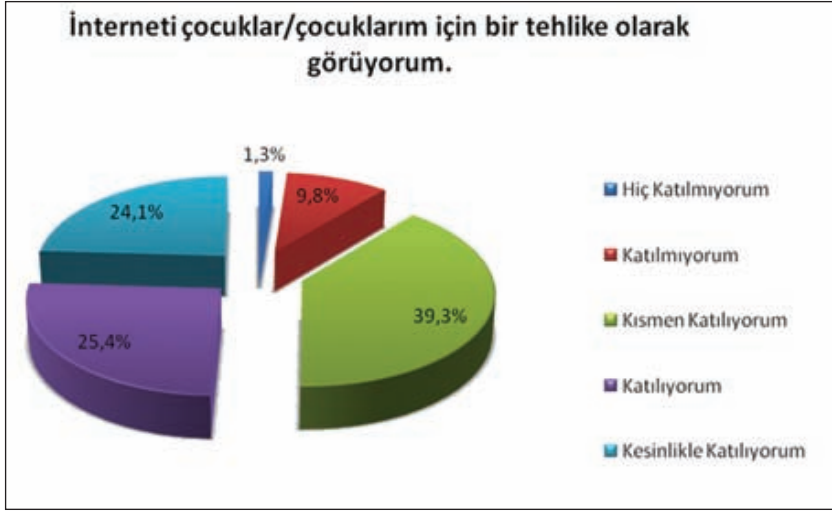
2.3.6. İnterneti çocuklar/çocuklarım için bir tehlike olarak görüyorum.

Tablo 38. İnterneti çocuklar/çocuklarım için bir tehlike olarak görüyorum.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	12	1,3
Katılmıyorum	89	9,8
Kısmen Katılıyorum	356	39,3
Katılıyorum	230	25,4
Kesinlikle Katılıyorum	218	24,1
Toplam	905	100,0

“İnterneti çocuklar/çocuklarım için bir tehlike olarak görüyorum.” önermesine katılım oranı toplamda %49,5’dir. Kısmen katılanların oranı %39,3 ve katılmayanların oranı toplamda %11,1’dir. Ortalamaya bakıldığında önermeye katılım ortalaması 3,61’dir. Katılımcılar önermeye “YÜKSEK” düzeyde katılmaktadırlar.

Şekil 13. İnterneti çocuklar/çocuklarım için bir tehlike olarak görüyorum.

2.3.7. RTÜK’ün görevini yeterince yerine getirmediğini düşünüyorum

Tablo 39. RTÜK’ün görevini yeterince yerine getirmediğini düşünüyorum.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	14	1,6
Katılmıyorum	111	12,3
Kısmen Katılıyorum	269	29,9
Katılıyorum	258	28,7
Kesinlikle Katılıyorum	248	27,6
Toplam	900	100,0

“RTÜK’ün görevini yeterince yerine getirmediğini düşünüyorum.” önermesine katılım oranı toplamda %56,3’dür. Kısmen katılanların oranı %29,9 ve katılmayanların oranı toplamda %13,9’dur. Ortalamaya bakıldığında önermeye katılım ortalaması 3,68’dir. Katılımcılar önermeye “YÜKSEK” düzeyde katılmaktadırlar.

Bu bulgudan sağlık çalışanlarının RTÜK’ün radyo ve televizyon programlarını denetlerken daha seçici olması gerektiğini düşündükleri sonucuna varılabilir.

Şekil 14. RTÜK’ün görevini yeterince yerine getirmediğini düşünüyorum.

2.3.8. Moda, güzellik, magazin içerikli programlar kadını aşağılamaktadır

Tablo 40. Moda, güzellik, magazin içerikli programlar kadını aşağılamaktadır.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	34	3,8
Katılmıyorum	156	17,5
Kısmen Katılıyorum	237	26,6
Katılıyorum	228	25,6
Kesinlikle Katılıyorum	236	26,5
Toplam	891	100,0

“Moda, güzellik, magazin içerikli programlar kadını aşağılamaktadır.” önermesine katılım oranı toplamda %52,1’dir. Kısmen katılanların oranı %26,6 ve katılmayanların oranı toplamda %21,3’dür. Ortalamaya bakıldığında önermeye katılım ortalaması 3,53’dür. Katılımcılar önermeye “YÜKSEK” düzeyde katılmaktadırlar.

Şekil 15. Moda, güzellik, magazin içerikli programlar kadını aşağılamaktadır.

2.3.9. Moda ve güzellik içerikli programlar tüketim çılgınlığını tetiklemektedir

Tablo 41. Moda ve güzellik içerikli programlar tüketim çılgınlığını tetiklemektedir.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	14	1,6
Katılmıyorum	84	9,4
Kısmen Katılıyorum	192	21,4
Katılıyorum	285	31,8
Kesinlikle Katılıyorum	322	35,9
Toplam	897	100,0

“Moda ve güzellik içerikli programlar tüketim çılgınlığını tetiklemektedir.” önermesine hiç katılmıyorum ve katılıyorum seçenekleri birlikte alındığında, katılımcıların %11’inin moda ve güzellik içerikli programların tüketim çılgınlığını tetiklemediğini düşünmektedirler. Önermeye kısmen katılanların oranı %21,4 iken, katılanların oranı ise %67,7 olarak hesaplanmıştır.

Tablo ölçekleme yöntemiyle yorumlandığında, önermeye katılım ortalamasının 3,91 olduğunu görüyoruz. Katılımcılar önermeye “YÜKSEK” düzeyde katılmışlardır.

Şekil 16. Moda ve güzellik içerikli programlar tüketim çılgınlığını tetiklemektedir.

2.3.10. Son dönemlerde yayınlanan diziler aile içi şiddeti artırmaktadır

Tablo 42. Son dönemlerde yayınlanan diziler aile içi şiddeti artırmaktadır.

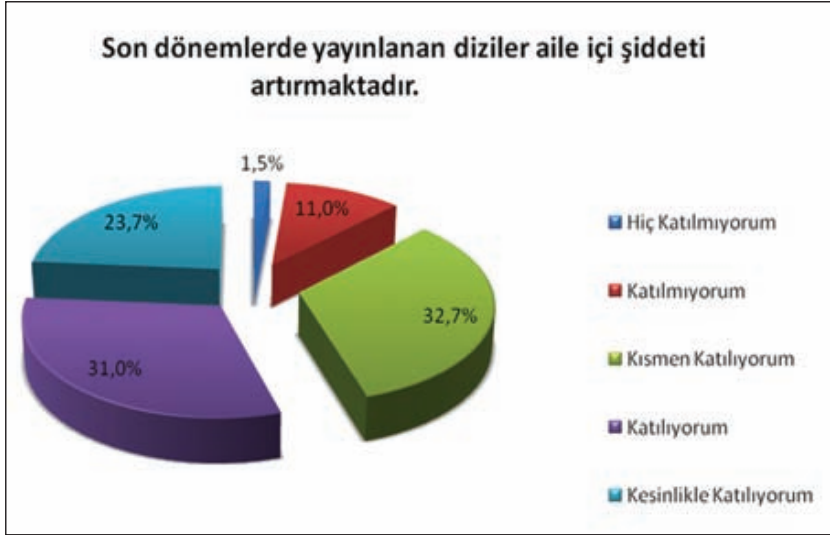
	f	%
Hiç Katılmıyorum	14	1,5
Katılmıyorum	100	11,0
Kısmen Katılıyorum	297	32,7
Katılıyorum	281	31,0
Kesinlikle Katılıyorum	215	23,7
Toplam	907	100,0

“Son dönemlerde yayınlanan diziler aile içi şiddeti artırmaktadır.” önermesine katılım oranı %54,7’dir. Kısmen katılanların oranı %32,7 iken, katılmıyorum diyenlerin oranı ise %12,5 olarak hesaplanmıştır.

Önermeye katılım ortalaması 3,64’dir. Katılımcılar önermeye “YÜKSEK” düzeyde katılmışlardır.

Bu bulgudan, sağlık çalışanlarının büyük bir kısmının televizyonda yayınlanan dizilerin aile içi iletişimi bozduğunu düşündüğü, dizilerde yer alan karakterlerin ve bu karakterlerin kötü davranışlarının bireyler tarafından örnek alındığı ve kendi hayatlarına yansıdığını düşündükleri varsayılabilir.

Şekil 17. Son dönemlerde yayınlanan diziler aile içi şiddeti artırmaktadır.

2.3.11. Son dönemlerde yayınlanan diziler, eşler arası sadakatsizliği meşrulaştırmaktadır.

Tablo 43. Son dönemlerde yayınlanan diziler, eşler arası sadakatsizliği meşrulaştırmaktadır.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	28	3,1
Katılmıyorum	83	9,1
Kısmen Katılıyorum	226	24,8
Katılıyorum	278	30,5
Kesinlikle Katılıyorum	295	32,4
Toplam	910	100,0

“Son dönemlerde yayınlanan diziler, eşler arası sadakatsizliği meşrulaştırmaktadır.” önermesine katılım oranı %62,9 olarak hesaplanmıştır. Kısmen katılanların oranı %24,8 iken, önermeye katılmayanların oranı ise %12,2’dir. Önermeye katılım ortalaması 3,80’dir. Katılımcılar önermeye “YÜKSEK” düzeyde katılmışlardır.

Elde edilen verilerden de anlaşılacağı gibi, katılımcılar, dizilerde yer alan aldatma olaylarının bireyler tarafından örnek alınarak, normalleştirildiği görüşündedirler.

Şekil 18. Son dönemlerde yayınlanan diziler, eşler arası sadakatsizliği meşrulaştırmaktadır.

2.3.12. Okul/gençlik dizileri çocuklarımıza kötü örnek olmaktadır.

Tablo 44. Okul/gençlik dizileri çocuklarımıza kötü örnek olmaktadır.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	24	2,6
Katılmıyorum	68	7,5
Kısmen Katılıyorum	224	24,7
Katılıyorum	260	28,7
Kesinlikle Katılıyorum	331	36,5
Toplam	907	100,0

“Okul/gençlik dizileri çocuklarımıza kötü örnek olmaktadır.” önermesine katılım oranı %65,2 olarak hesaplanmıştır. Kısmen katılanların oranı %24,7 ve katılmayanların oranı ise %10,1’dir.

“Okul/gençlik dizileri çocuklarımıza kötü örnek olmaktadır.” önermesine katılımcıların katılım ortalaması 3,88’dir. Katılımcılar önermeye “YÜKSEK” düzeyde katılmışlardır.

Şekil 19. Okul/gençlik dizileri çocuklarımıza kötü örnek olmaktadır.

2.3.13. Sağlıkta olagelen şiddet olaylarında televizyonda yayınlanan şiddet içerikli programların büyük payı vardır.

Tablo 45. Sağlıkta olagelen şiddet olaylarında, televizyonda yayınlanan şiddet içerikli programların büyük payı vardır.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	33	3,6
Katılmıyorum	96	10,6
Kısmen Katılıyorum	291	32,1
Katılıyorum	251	27,7
Kesinlikle Katılıyorum	236	26,0
Toplam	907	100,0

“Sağlıkta olagelen şiddet olaylarında, televizyonda yayınlanan şiddet içerikli programların büyük payı vardır.” önermesine hiç katılmıyorum ve katılmıyorum seçenekleri birlikte alındığında, katılımcıların %14,2’sinin televizyonda yayınlanan şiddet içerikli programların sağlıkta şiddete neden olduğunu düşünmemektedirler. Önermeye kısmen katılanların oranı %32,1 iken, katılanların oranı ise %53,7 olarak hesaplanmıştır.

“Sağlıkta olagelen şiddet olaylarında televizyonda yayınlanan şiddet içerikli programların büyük payı vardır.” önermesine katılımcıların katılım ortalaması 3,61’dir. Katılımcılar önermeye “YÜK-SEK” düzeyde katılmışlardır.

Bu bulgulardan, sağlık çalışanının sağlık sektöründe yaşanan şiddet olaylarında televizyonda yayınlanan şiddet içerikli programların etkisinin olduğunu düşündüğü sonucuna ulaşıyoruz. Bu anlamda özellikle kitle iletişim araçlarından televizyon kullanılarak sağlıkta şiddetin önlenmesine yönelik programlar, reklamlar yayınlanabilir.

Şekil 20. Sağlıkta olagelen şiddet olaylarında televizyonda yayınlanan şiddet içerikli programların büyük payı vardır.

2.3.14. Bazı Televizyon programları çocukların kendilerine zarar verebilecekleri özendirici mesajlar/görüntüler içermektedir.

53

Tablo 46. Bazı Televizyon programları çocukların kendilerine zarar verebilecekleri özendirici mesajlar/görüntüler içermektedir.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	10	1,1
Katılmıyorum	65	7,2
Kısım Katılıyorum	230	25,4
Katılıyorum	310	34,2
Kesinlikle Katılıyorum	292	32,2
Toplam	907	100,0

“Bazı Televizyon programları çocukların kendilerine zarar verebilecekleri özendirici mesajlar/görüntüler içermektedir.” önermesine katılım oranı %66,4 olarak hesaplanmıştır. Kısım katılanların oranı %25,4 iken, önermeye katılmayanların oranı ise %8,3’dür.

Önermeye katılım ortalaması 3,94’dir. Katılımcılar önermeye “YÜKSEK” düzeyde katılmışlardır.

Şekil 21. Bazı Televizyon programları çocukların kendilerine zarar verebilecekleri özendirici mesajlar/ görüntüler içermektedir.

2.3.15. Bazı televizyon programları toplumun ahlaki yapısını olumsuz etkilemektedir.

Tablo 47. Bazı televizyon programları toplumun ahlaki yapısını olumsuz etkilemektedir.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	17	1,9
Katılmıyorum	64	7,1
Kısmen Katılıyorum	192	21,2
Katılıyorum	291	32,2
Kesinlikle Katılıyorum	340	37,6
Toplam	904	100,0

“Bazı televizyon programları toplumun ahlaki yapısını olumsuz etkilemektedir.” önermesine katılım oranı %69,8’dir. Kısmen katılıyorum diyenlerin oranı 21,2 ve katılmıyorum diyenlerin oranı ise %9’dur.

Önermeye katılım ortalaması 3,96'dir. Katılımcılar önermeye "YÜKSEK" düzeyde katılmışlardır.

Bu bulgulardan, sağlık çalışanlarının televizyonda yayınlanan şiddet içerikli ya da ahlaki değerleri yok sayan programlardan hoşnutsuz olduğu, bu tür programların halkın ahlaki yapısını olumsuz anlamda etkilediğini düşündüğü sonucuna varabiliriz.

Şekil 22. Bazı televizyon programları toplumun ahlaki yapısını olumsuz etkilemektedir.

2.3.16. Şiddet, korku gibi temalar bireyleri toplumdan uzaklaştırarak saldırgan hale getirmektedir.

Tablo 48. Şiddet, korku gibi temalar bireyleri toplumdan uzaklaştırarak saldırgan hale getirmektedir.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	19	2,1
Katılmıyorum	76	8,5
Kısmen Katılıyorum	259	28,8
Katılıyorum	300	33,4
Kesinlikle Katılıyorum	244	27,2
Toplam	898	100,0

“Şiddet, korku gibi temalar bireyleri toplumdan uzaklaştırarak saldırgan hale getirmektedir.” önermesine katılım oranı %60,6’dır. Kısmen katılıyorum diyenlerin oranı %28,8 ve katılmıyorum diyenlerin oranı ise %10,6’dır.

Önermeye katılım ortalaması 3,75’dir. Katılımcılar önermeye “YÜKSEK” düzeyde katılmışlardır.

Şekil 23. Şiddet, korku gibi temalar bireyleri toplumdan uzaklaştırarak saldırgan hale getirmektedir.

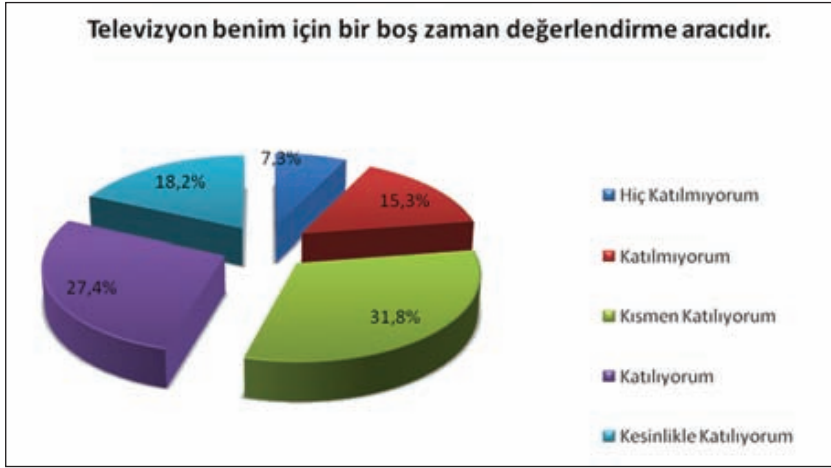
2.3.17. Televizyon benim için bir boş zaman değerlendirme aracıdır.

Tablo 49. Televizyon benim için bir boş zaman değerlendirme aracıdır.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	66	7,3
Katılmıyorum	139	15,3
Kısmen Katılıyorum	289	31,8
Katılıyorum	249	27,4
Kesinlikle Katılıyorum	165	18,2
Toplam	908	100,0

“Televizyon benim için bir boş zaman değerlendirme aracıdır.” önermesine katılım oranı %45,6’dır. Kısmen katılıyorum diyenlerin oranı %31,8 ve katılmıyorum diyenlerin oranı ise %22,6’dır. Önermeye katılım ortalaması 3,33’dir. Katılımcılar önermeye “ORTA” düzeyde katılmışlardır.

Şekil 24. Televizyon benim için bir boş zaman değerlendirme aracıdır.

2.3.18. Sağlıkta şiddetin yaşanması doğaldır.

Tablo 50. Sağlıkta şiddetin yaşanması doğaldır.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	375	41,6
Katılmıyorum	212	23,5
Kısmen Katılıyorum	145	16,1
Katılıyorum	82	9,1
Kesinlikle Katılıyorum	88	9,8
Toplam	902	100,0

“Sağlıkta şiddetin yaşanması doğaldır.” önermesine katılım oranı %18,9’dur. Kısmen katılıyorum diyenlerin oranı %16,1 ve katılmıyorum diyenlerin oranı ise %65,1’dir.

Önermeye katılım ortalaması 2,21'dir. Katılımcılar önermeye “DÜŞÜK” düzeyde katılmışlardır.

Sağlık çalışanları sağlıkta yaşanan şiddetten duydukları rahatsızlığı bir kez daha dile getirmişler, sağlıkta yaşanan şiddeti doğal bulmadıklarını belirtmişlerdir.

Şekil 25. Sağlıkta şiddetin yaşanması doğaldır.

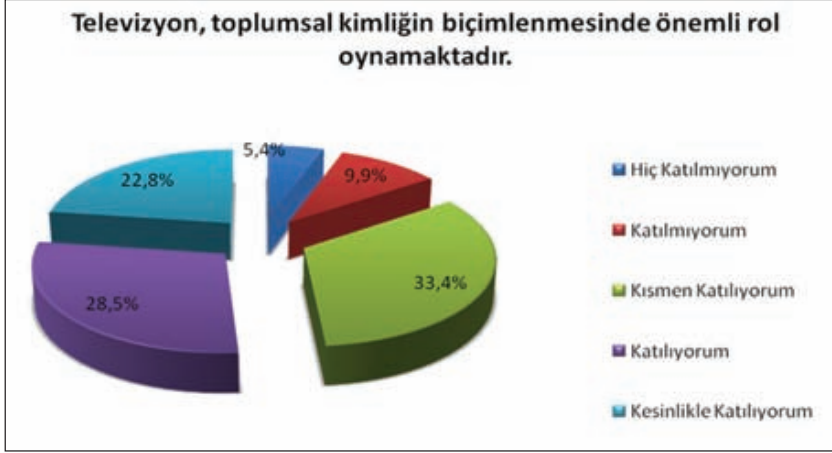
2.3.19. Televizyon, toplumsal kimliğin biçimlenmesinde önemli rol oynamaktadır.

Tablo 51. Televizyon, toplumsal kimliğin biçimlenmesinde önemli rol oynamaktadır.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	49	5,4
Katılmıyorum	90	9,9
Kısmen Katılıyorum	302	33,4
Katılıyorum	258	28,5
Kesinlikle Katılıyorum	206	22,8
Toplam	905	100,0

“Televizyon, toplumsal kimliğin biçimlenmesinde önemli rol oynamaktadır.” önermesine hiç katılmıyorum ve katılmıyorum seçenekleri birlikte alındığında, katılımcıların %15,3’ünün televizyonun toplumsal kimliğin biçimlenmesinde önemli bir rol oynadığına inanmadıklarını görüyoruz. Önermeye kısmen katılanların oranı %33,4 iken, katılanların oranı ise %51,3 olarak hesaplanmıştır. Önermeye katılım ortalaması 3,53’dir. Katılımcılar önermeye “YÜKSEK” düzeyde katılmışlardır.

Şekil 26. Televizyon, toplumsal kimliğin biçimlenmesinde önemli rol oynamaktadır.

2.3.20. Televizyon izleme alışkanlığım, ailem ile sohbet etmemin önüne geçmiştir.

Tablo 52. Televizyon izleme alışkanlığım, ailem ile sohbet etmemin önüne geçmiştir.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	123	13,5
Katılmıyorum	180	19,8
Kısmen Katılıyorum	252	27,7
Katılıyorum	194	21,3
Kesinlikle Katılıyorum	160	17,6
Toplam	909	100,0

“Televizyon izleme alışkanlığım, ailem ile sohbet etmemin önüne geçmiştir.” önermesine hiç katılmıyorum ve katılmıyorum seçenekleri birlikte alındığında, katılımcıların %33,3’ünün televizyon izleme alışkanlıklarının ailesi ile sohbetin önüne geçtiğini düşünmediklerini görüyoruz. Önermeye kısmen katılanların oranı %27,7 iken, katılanların oranı ise %38,9 olarak hesaplanmıştır. Önermeye katılım ortalaması 3,09’dur. Katılımcılar önermeye “ORTA” düzeyde katılmışlardır.

Bu verilerden, sağlık çalışanlarının televizyon izleme alışkanlıklarının aile içi iletişimi engellediğini düşündüğünü varsayabiliriz. Katılımcılar televizyon izleyerek geçirdikleri vaktin ailesi ile sohbeti engellediğine inanmaktadır.

Şekil 27. Televizyon izleme alışkanlığım, ailem ile sohbet etmemin önüne geçmiştir.

2.3.21. Günümüzde televizyon, okulun verdiği eğitimin önüne geçmiştir.

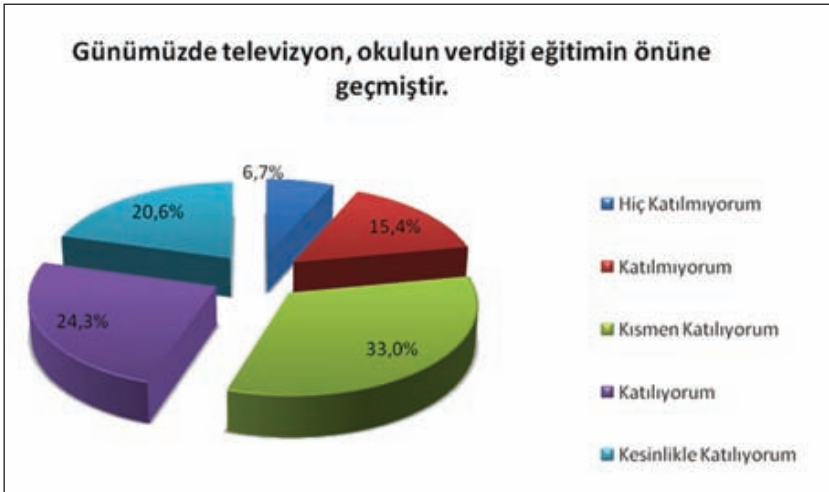
Tablo 53. Günümüzde televizyon, okulun verdiği eğitimin önüne geçmiştir.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	61	6,7
Katılmıyorum	140	15,4
Kısmen Katılıyorum	301	33,0
Katılıyorum	222	24,3
Kesinlikle Katılıyorum	188	20,6
Toplam	912	100,0

“Günümüzde televizyon, okulun verdiği eğitimin önüne geçmiştir.” önermesine katılım oranı %44,9’dur. Kısmen katılıyorum diyenlerin oranı %33 ve katılmıyorum diyenlerin oranı ise %22,1’dir.

Önermeye katılım ortalaması 3,36’dir. Katılımcılar önermeye “ORTA” düzeyde katılmışlardır.

Şekil 28. Günümüzde televizyon, okulun verdiği eğitimin önüne geçmiştir.

2.3.22. Televizyonda kullanılan dil kültürel yozlaşmaya sebep olmaktadır.

Tablo 54. Televizyonda kullanılan dil kültürel yozlaşmaya sebep olmaktadır.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	52	5,9
Katılmıyorum	75	8,5
Kısmen Katılıyorum	275	31,2
Katılıyorum	252	28,6
Kesinlikle Katılıyorum	227	25,8
Toplam	881	100,0

“Televizyonda kullanılan dil kültürel yozlaşmaya sebep olmaktadır.” önermesine katılım oranı %54,4’dür. Kısmen katılıyorum diyenlerin oranı %31,2 ve katılmıyorum diyenlerin oranı ise %14,4’dür.

Önermeye katılım ortalaması 3,59’dür. Katılımcılar önermeye “YÜKSEK” düzeyde katılmışlardır.

Şekil 29. Televizyonda kullanılan dil kültürel yozlaşmaya sebep olmaktadır.

2.3.23. Çizgi filmler çocukların şiddete eğilimine sebep olmaktadır.

Tablo 55. Çizgi filmler çocukların şiddete eğilimine sebep olmaktadır.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	37	4,2
Katılmıyorum	103	11,6
Kısmen Katılıyorum	301	33,9
Katılıyorum	240	27,0
Kesinlikle Katılıyorum	207	23,3
Toplam	888	100,0

“Çizgi filmler çocukların şiddete eğilimine sebep olmaktadır.” .” önermesine katılım oranı %50,3’dür. Kısmen katılıyorum diyenlerin oranı %33,9 ve katılmıyorum diyenlerin oranı ise %15,8’dir.

Önermeye katılım ortalaması 3,53’dir. Katılımcılar önermeye “YÜKSEK” düzeyde katılmışlardır.

Son dönemlerde çizgi filmlerin çocukları şiddeti yönlendirme- siyle ilgili tartışmalar da medyada da çeşitli tartışmalar yaşanmaktadır. Sağlık çalışanlarının da görüşleri bu yöndedir. Bu bağlamda, çocukların şiddet içeren programlardan ve çizgi filmlerden korunması ve denetlenmesi için herkese görev düşmektedir. Anne ve babaların dışında yasa koyucular ve siyasi karar alıcılar ile birlikte, televizyon endüstrisinde yer alan yapımcılar ve yayıncılar ile reklam verenlere de görevler düşmektedir.

Şekil 30. Çizgi filmler çocukların şiddete eğilimine sebep olmaktadır.

2.3.24. Son dönemlerde yayınlanan diziler aile bağlarını zayıflatmaktadır.

64

Tablo 56. Son dönemlerde yayınlanan diziler aile bağlarını zayıflatmaktadır.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	26	2,9
Katılmıyorum	85	9,6
Kısımten Katılıyorum	237	26,7
Katılıyorum	280	31,5
Kesinlikle Katılıyorum	260	29,3
Toplam	888	100,0

“Son dönemlerde yayınlanan diziler aile bağlarını zayıflatmaktadır.” önermesine katılım oranı %60,8’dir. Kısımten katılıyorum diyenlerin oranı %26,7 ve katılmıyorum diyenlerin oranı ise %12,5’dir.

Önermeye katılım ortalaması 3,74’dir. Katılımcılar önermeye “YÜKSEK” düzeyde katılmışlardır.

Şekil 31. Son dönemlerde yayınlanan diziler aile bağlarını zayıflatmaktadır.

2.3.25. Ekranlardaki sigara sansürüne olumlu bakıyorum.

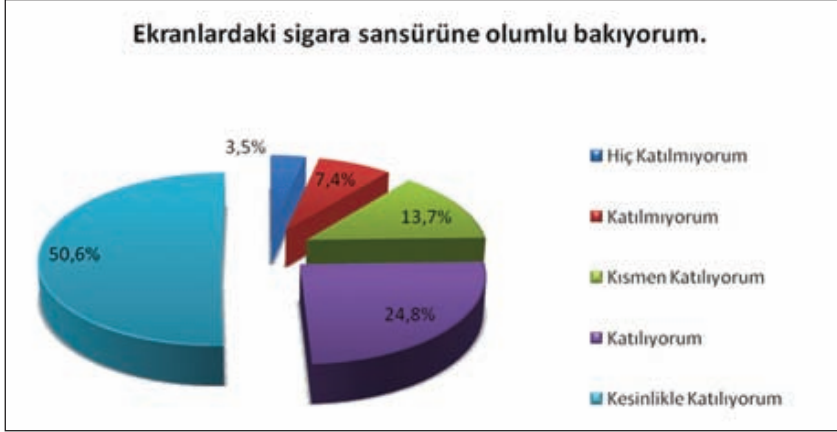
Tablo 57. Ekranlardaki sigara sansürüne olumlu bakıyorum.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	31	3,5
Katılmıyorum	65	7,4
Kısmen Katılıyorum	120	13,7
Katılıyorum	218	24,8
Kesinlikle Katılıyorum	445	50,6
Toplam	879	100,0

“Ekranlardaki sigara sansürüne olumlu bakıyorum.” önermesine katılım oranı %65,4’dir. Kısmen katılıyorum diyenlerin oranı %13,7 ve katılmıyorum diyenlerin oranı ise %10,9’dur.

Önermeye katılım ortalaması 4,11’dir. Katılımcılar önermeye “YÜKSEK” düzeyde katılmışlardır.

Şekil 32. Ekranlardaki sigara sansürüne olumlu bakıyorum.

2.3.26. Sağlık Bakanlığının yapmış olduğu tanıtım reklamlarını başarılı buluyorum.

66

Tablo 58. Sağlık Bakanlığının yapmış olduğu tanıtım reklamlarını başarılı buluyorum.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	29	3,3
Katılmıyorum	58	6,5
Kısımten Katılıyorum	193	21,7
Katılıyorum	281	31,6
Kesinlikle Katılıyorum	327	36,8
Toplam	888	100,0

“Sağlık Bakanlığının yapmış olduğu tanıtım reklamlarını başarılı buluyorum” önermesine katılım oranı %68,4'dür. Kısımten katılıyorum diyenlerin oranı %21,7 ve katılmıyorum diyenlerin oranı ise %9,8'dir.

Önermeye katılım ortalaması 3,92'dir. Katılımcılar önermeye “YÜKSEK” düzeyde katılmışlardır.

Şekil 33. Sağlık Bakanlığının yapmış olduğu tanıtım reklamlarını başarılı buluyorum.

2.3.27. Sigara gibi alkol sansürü de ekranlarda uygulanmalıdır.

67

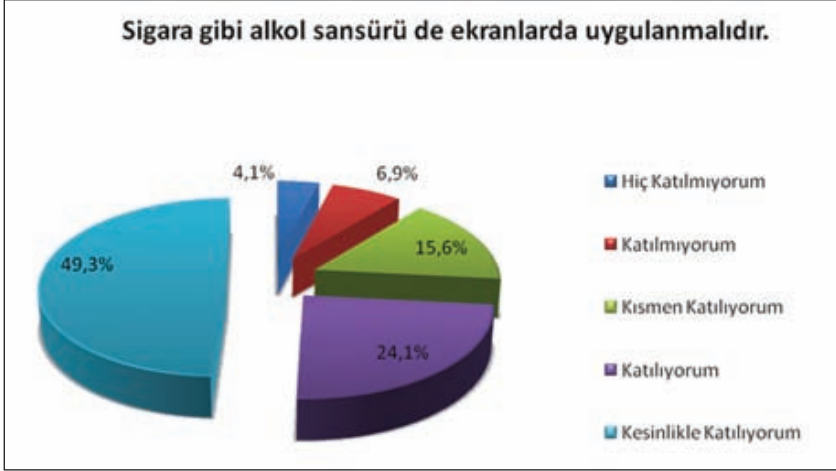
Tablo 59. Sigara gibi alkol sansürü de ekranlarda uygulanmalıdır.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	36	4,1
Katılmıyorum	61	6,9
Kısmen Katılıyorum	138	15,6
Katılıyorum	213	24,1
Kesinlikle Katılıyorum	435	49,3
Toplam	883	100,0

“Sigara gibi alkol sansürü de ekranlarda uygulanmalıdır.” önermesine katılım oranı %73,4’dir. Kısmen katılıyorum diyenlerin oranı %15,6 ve katılmıyorum diyenlerin oranı ise %11’dir.

Önermeye katılım ortalaması 4,07’dir. Katılımcılar önermeye “YÜKSEK” düzeyde katılmışlardır.

Şekil 34. Sigara gibi alkol sansürü de ekranlarda uygulanmalıdır.

2.3.28. Bazı reklamlar toplumun ahlaki yapısını olumsuz etkilemektedir.

68

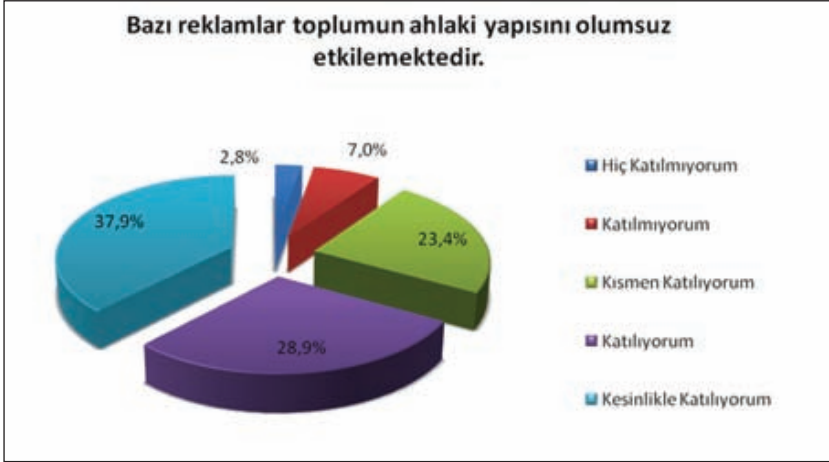
Tablo 60. Bazı reklamlar toplumun ahlaki yapısını olumsuz etkilemektedir.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	25	2,8
Katılmıyorum	62	7,0
Kısmen Katılıyorum	208	23,4
Katılıyorum	257	28,9
Kesinlikle Katılıyorum	337	37,9
Toplam	889	100,0

“Bazı reklamlar toplumun ahlaki yapısını olumsuz etkilemektedir.” önermesine katılım oranı %66,8’dir. Kısmen katılıyorum diyenlerin oranı %23,4 ve katılmıyorum diyenlerin oranı ise %9,8’dir.

Önermeye katılım ortalaması 3,92’dir. Katılımcılar önermeye “YÜKSEK” düzeyde katılmışlardır.

Şekil 35. Bazı reklamlar toplumun ahlaki yapısını olumsuz etkilemektedir.

2.3.29. Son dönemlerde yayınlanan bazı televizyon dizileri aile içi ahlaki zafiyetler meydana getirmektedir.

69

Tablo 61. Son dönemlerde yayınlanan bazı televizyon dizileri aile içi ahlaki zafiyetler meydana getirmektedir.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	25	2,8
Katılmıyorum	58	6,6
Kısımten Katılıyorum	226	25,7
Katılıyorum	258	29,3
Kesinlikle Katılıyorum	314	35,6
Toplam	881	100,0

“Son dönemlerde yayınlanan bazı televizyon dizileri aile içi ahlaki zafiyetler meydana getirmektedir.” önermesine katılım oranı %64,9’dur. Kısımten katılıyorum diyenlerin oranı %25,7 ve katılmıyorum diyenlerin oranı ise %9,4’dür.

Önermeye katılım ortalaması 3,88’dir. Katılımcılar önermeye “YÜKSEK” düzeyde katılmışlardır.

Şekil 36. Son dönemlerde yayınlanan bazı televizyon dizileri aile içi ahlaki zafiyetler meydana getirmektedir.

2.3.30. Sağlık çalışanlarının televizyonlarda yer alma şekli sağlık çalışanını rencide edicidir.

Tablo 62. Sağlık çalışanlarının televizyonlarda yer alma şekli sağlık çalışanını rencide edicidir.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	36	4,1
Katılmıyorum	104	11,8
Kısmen Katılıyorum	268	30,3
Katılıyorum	239	27,0
Kesinlikle Katılıyorum	237	26,8
Toplam	884	100,0

“Sağlık çalışanlarının televizyonlarda yer alma şekli sağlık çalışanını rencide edicidir.” önermesine katılım oranı %53,8’dir. Kısmen katılıyorum diyenlerin oranı %30,3 ve katılmıyorum diyenlerin oranı ise %15,9’dur.

Önermeye katılım ortalaması 3,60’dur. Katılımcılar önermeye “YÜKSEK” düzeyde katılmışlardır.

Şekil 37. Sağlık çalışanlarının televizyonlarda yer alma şekli sağlık çalışanını rencide edicidir.

2.3.31. Haberlerde ve dizilerde gösterilen sağlık çalışanlarına şiddet olayları, sağlık çalışanına şiddeti meşrulaştırmaktadır.

71

Tablo 63. Haberlerde ve dizilerde gösterilen sağlık çalışanlarına şiddet olayları, sağlık çalışanına şiddeti meşrulaştırmaktadır.

	f	%
Hiç Katılmıyorum	33	3,7
Katılmıyorum	79	8,9
Kısım Katılıyorum	239	27,0
Katılıyorum	237	26,8
Kesinlikle Katılıyorum	297	33,6
Toplam	885	100,0

“Haberlerde ve dizilerde gösterilen sağlık çalışanlarına şiddet olayları, sağlık çalışanına şiddeti meşrulaştırmaktadır” önermesine katılım oranı %60,4’dür. Kısım katılıyorum diyenlerin oranı %27 ve katılmıyorum diyenlerin oranı ise %12,6’dır.

Önermeye katılım ortalaması 3,77’dir. Katılımcılar önermeye “YÜKSEK” düzeyde katılmışlardır.

Şekil 38. Haberlerde ve dizilerde gösterilen sağlık çalışanlarına şiddet olayları, sağlık çalışanına şiddeti meşrulaştırmaktadır.

2.4. Çapraz Karşılaştırmalar

2.4.1. Cinsiyete göre kitle iletişim araçları algısı

Tablo 64. Cinsiyete göre kitle iletişim araçları algısı

Maddeler	Cinsiyet	N	\bar{X}	s	t	p
Televizyonlarda gösterilen diziler toplumun değer yargılarından uzaktır.	Kadın	496	3,4617	1,10213	-4,211	,000
	Erkek	379	3,7784	1,10241		
Televizyonlarda gösterilen diziler toplumsal gerçeklerden uzaktır.	Kadın	505	3,3782	1,07160	-4,350	,000
	Erkek	400	3,6875	1,05005		
Televizyonu çocuklar/çocuklarım için bir tehlike olarak görüyorum.	Kadın	509	3,6601	1,02546	-2,283	,023
	Erkek	401	3,8155	1,01038		
Moda, güzellik, magazin içerikli programlar kadını aşılamaktadır.	Kadın	494	3,3320	1,17751	-5,884	,000
	Erkek	397	3,7859	1,10188		
Moda ve güzellik içerikli programlar tüketim çılgınlığını tetiklemektedir.	Kadın	502	3,7948	1,06652	-3,794	,000
	Erkek	395	4,0582	,98679		
Son dönemlerde yayınlanan diziler aile içi şiddeti artırmaktadır.	Kadın	506	3,5573	1,02912	-2,877	,004
	Erkek	401	3,7506	,97348		
Son dönemlerde yayınlanan diziler, eşler arası sadakatsizliği meşrulaştırmaktadır.	Kadın	509	3,6896	1,11270	-3,517	,000
	Erkek	401	3,9426	1,03160		
Okul/gençlik dizileri çocuklarımıza kötü örnek olmaktadır.	Kadın	509	3,7898	1,08362	-3,171	,002
	Erkek	398	4,0151	1,03334		
Bazı televizyon programları toplumun ahlaki yapısını olumsuz etkilemektedir.	Kadın	505	3,8792	1,01539	-2,879	,004
	Erkek	399	4,0752	1,01712		
Televizyon benim için bir boş zaman değerlendirme aracıdır.	Kadın	508	3,2402	1,14501	-2,927	,004
	Erkek	400	3,4650	1,15417		
Sağlıkta şiddetin yaşanması doğaldır.	Kadın	504	2,0913	1,27976	-3,273	,001
	Erkek	398	2,3819	1,37808		
Televizyon izleme alışkanlığım, ailem ile sohbet etmemin önüne geçmiştir.	Kadın	508	2,9016	1,29258	-5,233	,000
	Erkek	401	3,3441	1,23137		
Günümüzde televizyon, okulun verdiği eğitimin önüne geçmiştir.	Kadın	511	3,2955	1,14479	-2,140	,033
	Erkek	401	3,4613	1,18285		
Televizyonda kullanılan dil kültürel yozlaşmaya sebep olmaktadır.	Kadın	492	3,4817	1,16363	-3,456	,001
	Erkek	389	3,7455	1,07431		
Son dönemlerde yayınlanan diziler aile bağlarını zayıflatmaktadır.	Kadın	497	3,5996	1,09556	-4,674	,000
	Erkek	391	3,9335	1,00546		
Bazı reklamlar toplumun ahlaki yapısını olumsuz etkilemektedir.	Kadın	494	3,8279	1,07750	-2,927	,004
	Erkek	395	4,0380	1,04521		
Son dönemlerde yayınlanan bazı televizyon dizileri aile içi ahlaki zafiyetler meydana getirmektedir.	Kadın	489	3,8139	1,04809	-2,172	,030
	Erkek	392	3,9694	1,06518		

Sağlık çalışanlarının kitle iletişim araçları algısı ile ilgili sorulardan cinsiyete göre farklılık gösterenler tabloda verilmiştir.

“Televizyonlarda gösterilen diziler, toplumun değer yargılarından uzaktır.” önermesine erkek katılımcılar, kadın katılımcılardan anlamlı düzeyde yüksek oranda katılmışlardır. Erkek katılımcılar, televizyonlarda gösterilen dizilerin toplumun değer yargılarından uzak olduğuna kadın katılımcılardan daha fazla inanmaktadırlar.

“Televizyonlarda gösterilen diziler, toplumsal gerçeklerden uzaktır.” önermesine erkek katılımcılar, kadın katılımcılardan anlamlı düzeyde yüksek oranda katılmışlardır. Erkek katılımcılar, televizyonlarda gösterilen dizilerin toplumsal gerçeklerden uzak olduğuna kadın katılımcılardan daha fazla inanmaktadırlar.

“Televizyonu çocuklar/çocuklarım için bir tehlike olarak görüyorum.” önermesine erkek katılımcılar, kadın katılımcılardan anlamlı düzeyde yüksek oranda katılmışlardır. Erkek katılımcıların televizyonu çocuklar için tehlike olarak görme oranı, kadın katılımcılardan daha yüksektir.

“Moda, güzellik, magazin içerikli programlar kadını aşığılı-maktadır.” ve “Moda ve güzellik içerikli programlar tüketim çılgınlı-ğını tetiklemektedir.” önermelerine erkek katılımcılar, kadın katılı-mcılardan anlamlı düzeyde yüksek oranda katılmışlardır.

Son zamanlarda artan şiddet olaylarının, elbette pek çok nedeni vardır. Birçok araştırmacı tarafından, bu sebeplerden biri olarak gö-rülen televizyon dizilerinin, gerçekten şiddete yönlendirip yönlendir-medliğini, sağlık çalışanlarına sorduk. “Son dönemlerde yayınlanan diziler, aile içi şiddeti artırmaktadır.” önermesine katılım oranı genel olarak yüksek olmakla birlikte erkek katılımcılar, kadın katılımcı-lardan anlamlı düzeyde yüksek oranda katılmışlardır. Erkek katılımcılar, son dönemlerde yayınlanan dizilerin aile içi şiddeti artırdığını, kadın katılımcılardan daha yüksek oranda belirtmişlerdir.

“Son dönemlerde yayınlanan diziler, eşler arası sadakatsizliği meşrulaştırmaktadır.” önermesine katılım oranı genel olarak yüksek olmakla birlikte, erkek katılımcılar, kadın katılımcılardan anlamlı dü-zeyde yüksek oranda katılmışlardır. Erkek katılımcılar, son dönem-

lerde yayınlanan dizilerin eşler arası sadakatsizliği meşrulaştırdığını, kadın katılımcılardan daha yüksek oranda belirtmişlerdir.

“Okul/gençlik dizileri, çocuklarımıza kötü örnek olmaktadır.” önermesine katılım oranı genel olarak yüksek olmakla birlikte, erkek katılımcılar, kadın katılımcılardan anlamlı düzeyde yüksek oranda katılmışlardır.

“Bazı televizyon programları, toplumun ahlaki yapısını olumsuz etkilemektedir.” önermesine katılım oranı genel olarak yüksek olmakla birlikte, erkek katılımcılar, kadın katılımcılardan anlamlı düzeyde yüksek oranda katılmışlardır. Erkek katılımcılar, bazı televizyon programlarının toplumun ahlaki yapısını olumsuz etkilediğini, kadın katılımcılardan daha yüksek oranda belirtmişlerdir.

“Televizyon, benim için bir boş zaman değerlendirme aracıdır.” önermesine katılım oranı genel olarak yüksek olmakla birlikte, erkek katılımcılar, kadın katılımcılardan anlamlı düzeyde yüksek oranda katılmışlardır.

“Sağlıkta şiddetin yaşanması doğaldır.” önermesine katılım oranı genel olarak düşük olmakla birlikte, kadın katılımcılar önermeye erkek katılımcılardan daha düşük oranda katıldıklarını belirtmişlerdir. Katılımcılar, sağlıkta şiddetin yaşanmasını doğal karşılamamakla birlikte, kadın katılımcıların bu önermeye bildirdikleri görüş daha olumsuzdur. Kadınların evde, işte ve sokakta şiddete erkeklerden daha fazla maruz kaldıkları düşünülecek olursa, kadın katılımcıların önermeye erkeklerden daha olumsuz cevap vermiş olmalarının doğal olduğu sonucuna ulaşabiliriz.

“Televizyon izleme alışkanlığım, ailem ile sohbet etmemin önüne geçmiştir.” önermesine erkek katılımcılar, kadın katılımcılardan anlamlı düzeyde yüksek oranda katılmışlardır. Erkek katılımcılar, televizyon izleme alışkanlıklarının, aileleri ile sohbet etmenin önüne geçtiğini, kadın katılımcılardan daha yüksek oranda belirtmişlerdir.

“Günümüzde televizyon, okulun verdiği eğitimin önüne geçmiştir.” önermesine erkek katılımcılar, kadın katılımcılardan anlamlı düzeyde yüksek oranda katılmışlardır. Erkek katılımcılar, televizyonun okulun verdiği eğitimin önüne geçtiğini kadın katılımcılardan daha yüksek oranda belirtmişlerdir.

“Televizyonda kullanılan dil, kültürel yozlaşmaya sebep olmaktadır.” önermesine erkek katılımcılar, kadın katılımcılardan anlamlı düzeyde yüksek oranda katılmışlardır.

“Son dönemlerde yayınlanan diziler, aile bağlarını zayıflatmaktadır.” önermesine erkek katılımcılar, kadın katılımcılardan anlamlı düzeyde yüksek oranda katılmışlardır. Erkek katılımcılar, dizilerin aile bağlarını zayıflattığını kadın katılımcılardan daha yüksek oranda belirtmişlerdir.

“Bazı reklamlar toplumun ahlaki yapısını olumsuz etkilemektedir.” önermesine erkek katılımcılar, kadın katılımcılardan anlamlı düzeyde yüksek oranda katılmışlardır.

“Son dönemlerde yayınlanan bazı televizyon dizileri, aile içi ahlaki zafiyetler meydana getirmektedir.” önermesine erkek katılımcılar, kadın katılımcılardan anlamlı düzeyde yüksek oranda katılmışlardır.

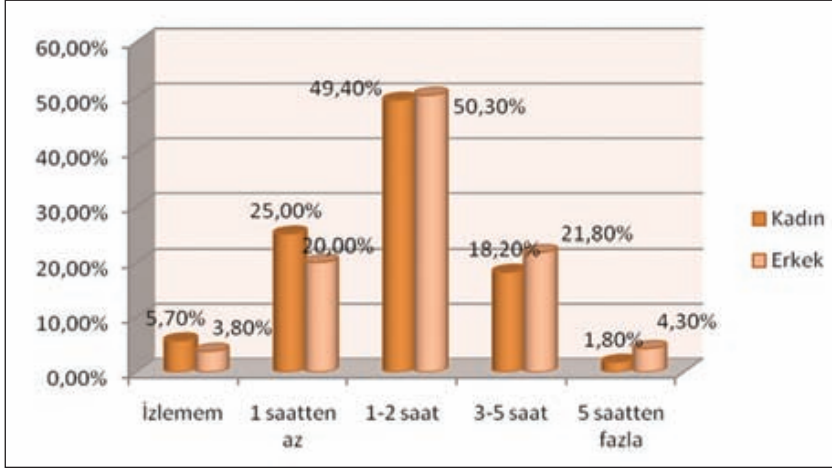
Tablo genel olarak değerlendirildiğinde, cinsiyete göre kitle iletişim araçları algısındaki farkın, genel olarak televizyon sorularında ortaya çıktığı görülmektedir. “Sağlıkta şiddetin yaşanması doğaldır” önermesi dışındaki tüm önermelerde erkek katılımcılar, kadın katılımcılardan daha yüksek oranda katılmışlardır. Bu bulgudan, erkek katılımcıların televizyon izleyerek daha fazla zaman geçirdiği düşünülebilir. Gerçekten de, aşağıdaki tabloda da görüldüğü gibi kadın katılımcıların televizyon izlemeye ayırdığı zaman, erkek katılımcılardan anlamlı düzeyde düşüktür. Erkek katılımcıların televizyon izleme oranındaki yükseklik, onların televizyonda yayınlanan programları daha fazla dikkate aldığı, daha fazla etkilendiği ya da etkilendiklerini düşündüğü sonucunu doğurmaktadır.

Tablo 65. Günde ortalama kaç saat televizyon izlersiniz?

		Günde ortalama kaç saat televizyon izlersiniz?						
		izlemem	1 saatten az	1-2 saat	3-5 saat	5 saatten fazla	Toplam	
Cinsiyet	Kadın	f	29	128	253	93	9	512
		%	5,7%	25,0%	49,4%	18,2%	1,8%	100,0%
	Erkek	f	15	80	201	87	17	400
		%	3,8%	20,0%	50,3%	21,8%	4,3%	100,0%
Toplam		f	44	208	454	180	26	912
		%	4,8%	22,8%	49,8%	19,7%	2,9%	100,0%

KI-kare=10,554, p=0,032

Şekil 39. Günde ortalama kaç saat televizyon izlersiniz?

2.4.2. Eğitim Durumuna göre kitle iletişim araçları algısı

Tablo 66. Eğitim Durumuna göre kitle iletişim araçları algısı

Maddeler	Eğitim Durumu	N	\bar{X}	s	F	p
Son dönemlerde yapılan çeşitli programlar ve diziler toplumu şiddete yönlendirmektedir.	Lise ve altı	228	3,6447	1,05410	5,897	,003
	Ön Lisans	284	3,8521	,95442		
	Lisans ve üstü	387	3,9199	,92814		
	Toplam	899	3,8287	,97498		
Sağlıkta şiddetin yaşanması doğaldır.	Lise ve altı	228	2,3728	1,40376	4,783	,009
	Ön Lisans	287	2,2997	1,37946		
	Lisans ve üstü	386	2,0622	1,22793		
	Toplam	901	2,2164	1,32866		
Televizyon izleme alışkanlığım, ailem ile sohbet etmemin önüne geçmiştir.	Lise ve altı	229	3,2751	1,25947	6,851	,001
	Ön Lisans	289	3,1903	1,24796		
	Lisans ve üstü	390	2,9179	1,30391		
	Toplam	908	3,0947	1,28337		
Televizyonda kullanılan dil kültürel yozlaşmaya sebep olmaktadır.	Lise ve altı	220	3,4227	1,20820	3,619	,027
	Ön Lisans	279	3,6738	1,01662		
	Lisans ve üstü	381	3,6457	1,15982		
	Toplam	880	3,5989	1,13252		
Ekranlardaki sigara sansürüne olumlu bakıyorum.	Lise ve altı	219	3,9452	1,18349	3,444	,032
	Ön Lisans	280	4,1750	1,05821		
	Lisans ve üstü	379	4,1715	1,11014		
	Toplam	878	4,1162	1,11594		
Sağlık Bakanlığının yapmış olduğu tanıtım reklamlarını başarılı buluyorum.	Lise ve altı	227	3,7445	1,18467	4,438	,012
	Ön Lisans	280	3,9500	1,03227		
	Lisans ve üstü	380	4,0053	1,00394		
	Toplam	887	3,9211	1,06582		
Sigara gibi alkol sansürü de ekranlarda uygulanmalıdır.	Lise ve altı	223	3,9103	1,25599	3,263	,039
	Ön Lisans	282	4,1064	1,07843		
	Lisans ve üstü	377	4,1485	1,09360		
	Toplam	882	4,0748	1,13507		
Sağlık çalışanlarının televizyonlarda yer alma şekli sağlık çalışanını rencide edicidir.	Lise ve altı	224	3,4286	1,18067	4,471	,012
	Ön Lisans	277	3,6137	1,10281		
	Lisans ve üstü	382	3,7094	1,08769		
	Toplam	883	3,6082	1,12103		

Sağlık çalışanlarının kitle iletişim araçları algısı ile ilgili sorulardan eğitim durumuna göre farklılık gösterenler tabloda verilmiştir.

“Son dönemlerde yapılan çeşitli programlar ve diziler toplumu şiddete yönlendirmektedir.” önermesine katılım, eğitim durumuna göre farklılık göstermektedir. Önermeye katılım oranı eğitim düzeyi arttıkça artmaktadır. Lisans ve lisansüstü mezunları önermeye ön lisans ve lise ve altı eğitim durumuna sahip katılımcılardan daha yüksek oranda katılırken, ön lisans mezunları da lise ve altı eğitim durumuna sahip katılımcılardan daha yüksek oranda katılmışlardır. Bu bulgulara göre, eğitim durumu yükseldikçe, televizyonda gösterilen programların içeriği ile ilgili bir hassasiyetin oluştuğunu, bireylerin bilinçlendiğini ve seçici olduğunu söyleyebiliriz.

“Sağlıkta şiddetin yaşanması doğaldır.” önermesine katılım, eğitim durumuna göre farklılık göstermektedir. Önermeye katılım oranı eğitim durumunun yükselmesiyle düşmektedir. Eğitim durumu düşük olan katılımcılar, sağlıkta şiddetin yaşanmasını eğitim durumu yüksek olanlardan daha doğal karşılamaktadır. Bu veri, eğitimin önemini ortaya koymaktadır. Sağlık çalışanlarına şiddetin işinin bir parçası olmadığını içeren eğitimler verilmelidir.

“Televizyon izleme alışkanlığım, ailem ile sohbet etmemin önüne geçmiştir.” önermesine katılım, eğitim durumuna göre farklılık göstermektedir. Önermeye katılım oranı eğitim düzeyi düştükçe artmaktadır.

“Televizyonda kullanılan dil kültürel yozlaşmaya sebep olmaktadır.” önermesine katılım, eğitim durumuna göre farklılık göstermektedir. Tablo incelendiğinde, Lise ve altı eğitim durumuna sahip katılımcılarda önermeye katılım oranı ön lisans ve lisans ve üstü eğitim durumunda olanlardan daha düşük olduğunu görüyoruz.

“Ekranlardaki sigara sansürüne olumlu bakıyorum.” önermesine katılım, eğitim durumuna göre farklılık göstermektedir. Tablo incelendiğinde, Lise ve altı eğitim durumuna sahip katılımcılarda önermeye katılım oranı ön lisans ve lisans ve üstü eğitim durumunda olanlardan daha düşük olduğunu görüyoruz. Eğitim seviyesi yüksek olan katılımcılar, ekranlardaki sigara sansürüne daha olumlu bakmaktadır.

“Sağlık Bakanlığının yapmış olduğu tanıtım reklamlarını başarılı buluyorum.” önermesine katılım, eğitim durumuna göre farklılık göstermektedir. Önermeye katılım oranı eğitim durumunun yükseldikçe artmaktadır.

“Sigara gibi alkol sansürü de ekranlarda uygulanmalıdır.” önermesine katılım, eğitim durumuna göre farklılık göstermektedir. Önermeye katılım oranı eğitim durumunun yükseldikçe artmaktadır.

“Sağlık çalışanlarının televizyonlarda yer alma şekli sağlık çalışanını rencide edicidir.” önermesine katılım, eğitim durumuna göre farklılık göstermektedir. Önermeye katılım oranı eğitim durumunun yükseldikçe artmaktadır.

2.4.3. Medeni duruma göre kitle iletişim araçları algısı

Tablo 67. Medeni duruma göre kitle iletişim araçları algısı

Maddeler	Medeni Durum	N	\bar{X}	s	t	p
Televizyon benim için bir boş zaman değerlendirme aracıdır.	Bekar	227	3,5242	1,10232	2,800	,005
	Evli	681	3,2775	1,16477		
Ekranlardaki sigara sansürüne olumlu bakıyorum.	Bekar	222	3,9820	1,14932	-2,075	,038
	Evli	657	4,1613	1,10079		
Sigara gibi alkol sansürü de ekranlarda uygulanmalıdır.	Bekar	226	3,9292	1,19046	-2,258	,024
	Evli	657	4,1263	1,11155		

Sağlık çalışanlarının kitle iletişim araçları algısı ile ilgili sorulardan medeni duruma göre farklılık gösterenler tabloda verilmiştir.

“Televizyon benim için bir boş zaman değerlendirme aracıdır.” önermesine katılım, medeni duruma göre farklılık göstermektedir. Bekar katılımcılar, televizyonu evli katılımcılardan daha yüksek düzeyde boş zaman aracı olarak görmektedirler.

“Ekranlardaki sigara sansürüne olumlu bakıyorum.” önermesine katılım, medeni duruma göre farklılık göstermektedir. Evli katılımcılar, sigara sansürüne bekar katılımcılardan daha yüksek düzeyde olumlu bakmaktadır.

“Sigara gibi alkol sansürü de ekranlarda uygulanmalıdır.” önermesine katılım, medeni duruma göre farklılık göstermektedir. Evli katılımcılar, sigara sansürü gibi alkol sansürüne de bekar katılımcılardan daha yüksek düzeyde olumlu yaklaşmaktadırlar.

2.4.4. Yaş gruplarına göre kitle iletişim araçları algısı

Tablo 68. Yaş gruplarına göre kitle iletişim araçları algısı

Maddeler		N	\bar{X}	s	F	p
Televizyon benim için bir boş zaman değerlendirme aracıdır.	25'den küçük	93	3,5806	1,08670	2,962	,031
	26-35	367	3,3243	1,10441		
	36-45	304	3,2072	1,20497		
	46'dan büyük	81	3,4568	1,18374		
	Toplam	845	3,3231	1,15134		
Sağlıkta şiddetin yaşanması doğaldır.	25'den küçük	92	1,7935	1,13426	4,769	,003
	26-35	369	2,1626	1,31075		
	36-45	299	2,3612	1,34737		
	46'dan büyük	81	2,3333	1,43178		
	Toplam	841	2,2093	1,32699		
Televizyon izleme alışkanlığım, ailem ile sohbet etmemin önüne geçmiştir.	25'den küçük	91	3,2527	1,22559	4,051	,007
	26-35	370	2,9378	1,28106		
	36-45	305	3,1279	1,24606		
	46'dan büyük	81	3,4074	1,33957		
	Toplam	847	3,0850	1,27528		

Sağlık çalışanlarının kitle iletişim araçları algısı ile ilgili sorulardan yaş gruplarına göre farklılık gösterenler tabloda verilmiştir.

“Televizyon benim için bir boş zaman değerlendirme aracıdır.” önermesine katılım, yaş gruplarına göre farklılık göstermektedir. Önermeye katılım düzeyi, 25 yaşından küçük ve 46 yaşından büyük katılımcılarda diğer gruplardan anlamlı düzeyde daha yüksektir. Bu bulgudan, televizyon izleme alışkanlığının genç yaşlarda ve orta yaştan ileriki dönemde daha fazla ön plana çıktığını söyleyebiliriz.

“Sağlıkta şiddetin yaşanması doğaldır.” önermesine katılım, yaş gruplarına göre farklılık göstermektedir. Önermeye katılım düzeyinin yaş ilerledikçe arttığını söylemek mümkündür.

“Televizyon izleme alışkanlığım, ailem ile sohbet etmemin önüne geçmiştir.” önermesine katılım, yaş gruplarına göre farklılık göstermektedir. Önermeye katılım düzeyi, 25 yaşından küçük ve 46

yaşından büyük katılımcılarda diğer gruplardan anlamlı düzeyde daha yüksektir. Bu bulgu, televizyonu yüksek oranda boş zaman değerlendirme aracı olarak gördüğünü belirten katılımcılarla da uyuşmaktadır. Televizyonu boş zaman aracı olarak gören katılımcıların televizyon izleme sıklığını gösteren tablo aşağıdaki gibidir.

Tablo 69. Günlük televizyon izleme ve televizyonu boş zaman aracı olarak görme

Günde ortalama kaç saat televizyon izlersiniz?	\bar{X}	N	s
İzlemem	3,2045	44	1,21195
1 saatten az	3,1394	208	1,28341
1-2 saat	3,3937	447	1,13713
3-5 saat	3,4068	177	1,01889
5 saatten fazla	3,6538	26	,97744
Toplam	3,3359	902	1,15464

Tablodan da görüldüğü gibi, televizyonu boş zaman aracı olarak görenlerde günlük ortalama televizyon izleme süresi artmaktadır. Bunun da televizyon izleme alışkanlığının aile ile sohbetin önüne geçmesine sebep olduğunu önceki verilerden hareketle söylemek mümkündür.

2.4.5. Bölgelere göre kitle iletişim araçları algısı

Tablo 70. Bölgelere göre kitle iletişim araçları algısı

Maddeler		N	\bar{X}	s	F	p
Televizyonlarda gösterilen diziler toplumun değer yargılarından uzaktır.	Marmara Bölgesi	261	3,3448	1,19770	5,443	,000
	İç Anadolu Bölgesi	89	3,8315	1,15045		
	Doğu Anadolu Bölgesi	145	3,8483	1,03636		
	Ege Bölgesi	73	3,3699	1,09933		
	Karadeniz Bölgesi	145	3,6621	1,01530		
	Akdeniz Bölgesi	75	3,5733	,85698		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	87	3,8161	1,12610		
	Toplam	875	3,5989	1,11275		
Televizyonlarda gösterilen diziler toplumsal gerçeklerden uzaktır.	Marmara Bölgesi	265	3,2943	1,05716	7,106	,000
	İç Anadolu Bölgesi	90	4,0000	1,08099		
	Doğu Anadolu Bölgesi	174	3,5920	1,08065		
	Ege Bölgesi	73	3,5068	1,10709		
	Karadeniz Bölgesi	143	3,4476	,99773		
	Akdeniz Bölgesi	74	3,3108	,97820		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	86	3,8256	1,04253		
	Toplam	905	3,5149	1,07261		
Kitle İletişim Araçları mevcut toplumsal düzeni değiştirme gücüne sahiptir.	Marmara Bölgesi	261	3,5747	1,05209	4,185	,000
	İç Anadolu Bölgesi	89	3,9888	1,06060		
	Doğu Anadolu Bölgesi	89	4,0225	,96504		
	Ege Bölgesi	70	3,7000	1,06798		
	Karadeniz Bölgesi	142	3,7535	1,01189		
	Akdeniz Bölgesi	73	3,7808	,97534		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	86	4,0349	,96342		
	Toplam	810	3,7790	1,03430		
Son dönemlerde yapılan çeşitli programlar ve diziler toplumu şiddete yönlendirmektedir.	Marmara Bölgesi	259	3,6409	1,01845	3,578	,002
	İç Anadolu Bölgesi	90	4,1333	,98528		
	Doğu Anadolu Bölgesi	175	3,8514	,87144		
	Ege Bölgesi	71	3,8451	1,02327		
	Karadeniz Bölgesi	144	3,8681	,94051		
	Akdeniz Bölgesi	75	3,8000	,98639		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	86	3,9884	,95171		
	Toplam	900	3,8300	,97522		
Televizyonu çocuklar/çocukları için bir tehlike olarak görüyorum.	Marmara Bölgesi	263	3,5285	1,01804	4,760	,000
	İç Anadolu Bölgesi	90	3,9778	1,18015		
	Doğu Anadolu Bölgesi	179	3,7374	,98488		
	Ege Bölgesi	72	3,5972	,94436		
	Karadeniz Bölgesi	143	3,8392	1,01849		
	Akdeniz Bölgesi	76	3,6447	1,02897		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	87	4,0575	,84021		
	Toplam	910	3,7286	1,02120		

Tablonun devamı

Maddeler		N	\bar{X}	s	F	p
İnterneti çocuklar/çocuklarım için bir tehlike olarak görüyorum.	Marmara Bölgesi	263	3,4525	,95541	3,204	,004
	İç Anadolu Bölgesi	87	3,9655	1,12527		
	Doğu Anadolu Bölgesi	178	3,6461	,98778		
	Ege Bölgesi	72	3,5972	,88269		
	Karadeniz Bölgesi	143	3,6224	1,00565		
	Akdeniz Bölgesi	76	3,5526	,98515		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	86	3,7093	1,02746		
	Toplam	905	3,6110	,99839		
RTÜK'ün görevini yeterince yerine getirmediğini düşünüyorum.	Marmara Bölgesi	257	3,5331	1,04950	4,300	,000
	İç Anadolu Bölgesi	89	3,9213	1,18920		
	Doğu Anadolu Bölgesi	176	3,6307	,99425		
	Ege Bölgesi	72	3,5833	1,09737		
	Karadeniz Bölgesi	143	3,9371	,98736		
	Akdeniz Bölgesi	77	3,4545	,99400		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	86	3,8605	1,03085		
	Toplam	900	3,6833	1,05296		
Moda, güzellik, magazin içerikli programlar kadını aşılamaktadır.	Marmara Bölgesi	259	3,2510	1,08672	8,315	,000
	İç Anadolu Bölgesi	89	4,0674	1,14612		
	Doğu Anadolu Bölgesi	175	3,6171	1,11764		
	Ege Bölgesi	70	3,3857	1,26597		
	Karadeniz Bölgesi	143	3,5105	1,17406		
	Akdeniz Bölgesi	72	3,4028	1,12162		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	83	3,9518	1,16769		
	Toplam	891	3,5342	1,16586		
Son dönemlerde yayınlanan diziler aile içi şiddeti artırmaktadır.	Marmara Bölgesi	262	3,3244	,98148	10,378	,000
	İç Anadolu Bölgesi	89	4,0899	1,01847		
	Doğu Anadolu Bölgesi	178	3,7697	,93142		
	Ege Bölgesi	72	3,6528	1,11532		
	Karadeniz Bölgesi	144	3,5903	1,01329		
	Akdeniz Bölgesi	75	3,5867	,93134		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	87	4,0115	,88257		
	Toplam	907	3,6428	1,00893		
Son dönemlerde yayınlanan diziler, eşler arası sadakatsizliği meşrulaştırmaktadır.	Marmara Bölgesi	264	3,5758	1,07244	4,814	,000
	İç Anadolu Bölgesi	90	4,0889	1,11823		
	Doğu Anadolu Bölgesi	176	3,8920	1,06623		
	Ege Bölgesi	72	3,6528	1,18868		
	Karadeniz Bölgesi	145	3,7931	1,07301		
	Akdeniz Bölgesi	76	3,8158	1,02905		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	87	4,1264	,94996		
	Toplam	910	3,8011	1,08444		

Tablonun devamı

Maddeler		N	\bar{X}	s	F	p
Okul/gençlik dizileri çocuklarımıza kötü örnek olmaktadır.	Marmara Bölgesi	264	3,6061	1,06273	6,807	,000
	İç Anadolu Bölgesi	90	4,2000	1,05148		
	Doğu Anadolu Bölgesi	176	4,0000	1,06369		
	Ege Bölgesi	72	3,8333	1,03461		
	Karadeniz Bölgesi	142	4,0423	1,05772		
	Akdeniz Bölgesi	76	3,6974	1,03305		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	87	4,1609	,96296		
Toplam	907	3,8886	1,06715			
Sağlıkta olagelen şiddet olaylarında televizyonda yayınlanan şiddet içerikli programların büyük payı vardır.	Marmara Bölgesi	263	3,4487	1,10698	3,870	,001
	İç Anadolu Bölgesi	90	4,0556	1,03165		
	Doğu Anadolu Bölgesi	181	3,5912	1,07947		
	Ege Bölgesi	71	3,7042	1,07430		
	Karadeniz Bölgesi	142	3,5563	1,15178		
	Akdeniz Bölgesi	74	3,6892	,90547		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	86	3,7093	1,06126		
Toplam	907	3,6185	1,08979			
Bazı televizyon programları toplumun ahlaki yapısını olumsuz etkilemektedir.	Marmara Bölgesi	262	3,6641	1,04027	6,212	,000
	İç Anadolu Bölgesi	90	4,1556	1,04839		
	Doğu Anadolu Bölgesi	178	4,1180	,94637		
	Ege Bölgesi	70	3,9714	1,04910		
	Karadeniz Bölgesi	143	4,1538	,95170		
	Akdeniz Bölgesi	76	3,9342	,91412		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	85	4,0824	1,07140		
Toplam	904	3,9657	1,02025			
Şiddet, korku gibi temalar bireyleri toplumdaki uzaklaştırarak saldırgan hale getirmektedir.	Marmara Bölgesi	260	3,4692	1,02244	5,704	,000
	İç Anadolu Bölgesi	89	4,0562	,99270		
	Doğu Anadolu Bölgesi	174	3,8736	,95934		
	Ege Bölgesi	72	3,7222	1,10342		
	Karadeniz Bölgesi	141	3,8369	,99012		
	Akdeniz Bölgesi	76	3,8026	,95247		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	86	3,8721	,96767		
Toplam	898	3,7506	1,01391			
Televizyon benim için bir boş zaman değerlendirme aracıdır.	Marmara Bölgesi	260	3,2615	1,02142	3,742	,001
	İç Anadolu Bölgesi	90	3,7889	1,30250		
	Doğu Anadolu Bölgesi	181	3,3425	1,11246		
	Ege Bölgesi	71	3,2254	1,17348		
	Karadeniz Bölgesi	145	3,3724	1,15437		
	Akdeniz Bölgesi	75	3,0133	1,22467		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	86	3,4186	1,25993		
Toplam	908	3,3392	1,15384			

Tablonun devamı

Maddeler		N	\bar{X}	s	F	p
Sağlıkta şiddetin yaşanması doğaldır.	Marmara Bölgesi	260	2,2462	1,22434	7,775	,000
	İç Anadolu Bölgesi	90	2,7667	1,64248		
	Doğu Anadolu Bölgesi	177	2,3220	1,31132		
	Ege Bölgesi	73	2,3288	1,44390		
	Karadeniz Bölgesi	142	2,2535	1,31244		
	Akdeniz Bölgesi	74	1,7838	1,18519		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	86	1,5814	1,03430		
	Toplam	902	2,2195	1,33115		
Televizyon izleme alışkanlığım, ailem ile sohbet etmemin önüne geçmiştir.	Marmara Bölgesi	262	3,0420	1,20111	5,589	,000
	İç Anadolu Bölgesi	90	3,7444	1,20450		
	Doğu Anadolu Bölgesi	178	3,1629	1,27620		
	Ege Bölgesi	73	3,0959	1,39607		
	Karadeniz Bölgesi	144	2,9236	1,26866		
	Akdeniz Bölgesi	75	2,7333	1,29795		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	87	3,0575	1,34126		
	Toplam	909	3,0968	1,28421		
Çizgi filmler çocukların şiddete eğilimine sebep olmaktadır.	Marmara Bölgesi	246	3,3618	1,02778	4,672	,000
	İç Anadolu Bölgesi	89	3,8989	1,21585		
	Doğu Anadolu Bölgesi	179	3,4693	1,13816		
	Ege Bölgesi	71	3,4507	1,06622		
	Karadeniz Bölgesi	143	3,5664	1,01092		
	Akdeniz Bölgesi	75	3,4533	1,08171		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	85	3,9059	1,08697		
	Toplam	888	3,5372	1,09461		
Son dönemlerde yayınlanan diziler aile bağlarını zayıflatmaktadır.	Marmara Bölgesi	247	3,4777	1,03521	5,736	,000
	İç Anadolu Bölgesi	89	4,0787	1,04691		
	Doğu Anadolu Bölgesi	177	3,8757	,99791		
	Ege Bölgesi	72	3,5833	1,19565		
	Karadeniz Bölgesi	143	3,7762	1,11595		
	Akdeniz Bölgesi	75	3,7467	,93134		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	85	4,0000	1,08012		
	Toplam	888	3,7466	1,06919		
Sigara gibi alkol sansürü de ekranlarda uygulanmalıdır.	Marmara Bölgesi	247	3,8178	1,14906	4,522	,000
	İç Anadolu Bölgesi	87	4,4713	,86049		
	Doğu Anadolu Bölgesi	174	4,1667	1,09694		
	Ege Bölgesi	71	3,9577	1,12677		
	Karadeniz Bölgesi	144	4,1389	1,18032		
	Akdeniz Bölgesi	75	4,1733	1,22335		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	85	4,1412	1,12496		
	Toplam	883	4,0759	1,13485		

Tablonun devamı

Maddeler		N	\bar{X}	s	F	p
Sağlık çalışanlarının televizyonlarda yer alma şekli sağlık çalışanını rencide edicidir.	Marmara Bölgesi	246	3,5325	1,04830		
	İç Anadolu Bölgesi	89	3,8989	1,19701		
	Doğu Anadolu Bölgesi	175	3,4857	1,17863		
	Ege Bölgesi	72	3,7083	1,04055		
	Karadeniz Bölgesi	141	3,5106	1,18090	2,160	,045
	Akdeniz Bölgesi	75	3,7200	1,00754		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	86	3,7442	1,12914		
Toplam	884	3,6075	1,12058			
Haberlerde ve dizilerde gösterilen sağlık çalışanlarına şiddet olayları, sağlık çalışanına şiddeti meşrulaştırmaktadır.	Marmara Bölgesi	246	3,5691	1,08105		
	İç Anadolu Bölgesi	89	4,1011	1,10828		
	Doğu Anadolu Bölgesi	178	3,6629	1,18316		
	Ege Bölgesi	72	3,9722	1,12553		
	Karadeniz Bölgesi	141	3,8156	1,15017	4,023	,001
	Akdeniz Bölgesi	73	4,0137	,93531		
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	86	3,8256	1,05375		
Toplam	885	3,7751	1,11766			

Sağlık çalışanlarının kitle iletişim araçları algısı sorularının coğrafi bölgelere göre farklılık gösterenler tabloda verilmiştir.

“Televizyonlarda gösterilen diziler toplumun değer yargılarından uzaktır.” önermesine katılım düzeyleri bölgelere göre farklılık göstermektedir. Önermeye Ege, Marmara ve Akdeniz Bölgelerinde katılım diğer bölgelerden anlamlı düzeyde düşüktür.

“Televizyonlarda gösterilen diziler toplumsal gerçeklerden uzaktır.” önermesine katılım düzeyleri bölgelere göre farklılık göstermektedir. Önermeye İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde katılım diğer bölgelerden anlamlı düzeyde yüksektir.

“Kitle İletişim Araçları mevcut toplumsal düzeni değiştirme gücüne sahiptir.” önermesine katılım düzeyleri bölgelere göre farklılık göstermektedir. Önermeye İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde katılım diğer bölgelerden anlamlı düzeyde yüksek ve Marmara Bölgesinde ise zayıftır.

“Son dönemlerde yapılan çeşitli programlar ve diziler toplumu şiddete yönlendirmektedir.” önermesine katılım düzeyleri bölgelere göre farklılık göstermektedir. Önermeye tüm bölgeler yüksek düzeyde katılmakla birlikte, İç Anadolu Bölgesinde katılım diğer bölgelerden anlamlı düzeyde yüksek ve Marmara Bölgesinde ise zayıftır.

“Televizyonu çocuklar/çocuklarım için bir tehlike olarak görüyorum.” önermesine katılım düzeyleri bölgelere göre farklılık göstermektedir. Önermeye İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde katılım diğer bölgelerden anlamlı düzeyde yüksektir.

“İnterneti çocuklar/çocuklarım için bir tehlike olarak görüyorum.” önermesine katılım düzeyleri bölgelere göre farklılık göstermektedir. İç Anadolu Bölgesinde katılım diğer bölgelerden anlamlı düzeyde yüksek, Akdeniz ve Marmara Bölgeleri’nde ise zayıftır.

“RTÜK’ün görevini yeterince yerine getirmediğini düşünüyorum.” önermesine katılım düzeyleri bölgelere göre farklılık göstermektedir. İç Anadolu ve Karadeniz Bölgeleri’nde katılım diğer bölgelerden anlamlı düzeyde yüksek, Akdeniz ve Marmara Bölgeleri’nde ise zayıftır.

“Moda, güzellik, magazin içerikli programlar kadını aşağılamaktadır.”, “Son dönemlerde yayınlanan diziler aile içi şiddeti artırmaktadır.” ve “Son dönemlerde yayınlanan diziler, eşler arası sadakatsizliği meşrulaştırmaktadır.” önermelerine katılım düzeyleri bölgelere göre farklılık göstermektedir. Önermelere İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde katılım diğer bölgelerden anlamlı düzeyde yüksek ve Marmara Bölgesinde ise zayıftır.

“Okul/gençlik dizileri çocuklarımıza kötü örnek olmaktadır.” önermesine katılım düzeyleri bölgelere göre farklılık göstermektedir. Önermeye Marmara ve Akdeniz Bölgelerinde katılım diğer bölgelerden anlamlı düzeyde düşüktür.

“Sağlıkta olagelen şiddet olaylarında televizyonda yayınlanan şiddet içerikli programların büyük payı vardır.” önermesine katılım düzeyleri bölgelere göre farklılık göstermektedir. Önermeye İç Anadolu Bölgesinde katılım diğer bölgelerden anlamlı düzeyde yüksektir.

“Bazı televizyon programları toplumun ahlaki yapısını olumsuz etkilemektedir.” ve “Bazı televizyon programları toplumun ahlaki yapısını olumsuz etkilemektedir.” “Şiddet, korku gibi temalar bireyleri toplumdan uzaklaştırarak saldırgan hale getirmektedir.” önermelerine katılım düzeyleri bölgelere göre farklılık göstermektedir. Önermelere Marmara Bölgesi’nde katılım diğer bölgelerden anlamlı düzeyde düşüktür.

“Televizyon benim için bir boş zaman değerlendirme aracıdır.”, “Sağlıkta şiddetin yaşanması doğaldır.” ve “Televizyon izleme alışkanlığım, ailem ile sohbet etmemin önüne geçmiştir.” önermelerine katılım düzeyleri bölgelere göre farklılık göstermektedir. Önermelere İç Anadolu Bölgesinde katılım diğer bölgelerden anlamlı düzeyde yüksektir.

“Çizgi filmler çocukların şiddete eğilimine sebep olmaktadır.” ve “Son dönemlerde yayınlanan diziler aile bağlarını zayıflatmaktadır.” önermelerine katılım düzeyleri bölgelere göre farklılık göstermektedir. Önermeye İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde katılım diğer bölgelerden anlamlı düzeyde yüksektir.

“Sigara gibi alkol sansürü de ekranlarda uygulanmalıdır.”, “Sağlık çalışanlarının televizyonlarda yer alma şekli sağlık çalışanını rencide edicidir.” ve “Haberlerde ve dizilerde gösterilen sağlık çalışanlarına şiddet olayları, sağlık çalışanına şiddeti meşrulaştırmaktadır.” önermelerine katılım düzeyleri bölgelere göre farklılık göstermektedir. Önermelere İç Anadolu Bölgesinde katılım diğer bölgelerden anlamlı düzeyde yüksektir.

Sağlık Çalışanlarının Kişile İletişim Araçları Algısı Araştırması

SONUÇ VE ÖNERİLER

Türkiye genelinde 918 kişi ile yüz yüze anket metodu ile gerçekleştirilen Sağlık Çalışanları Kitle İletişim Algısı Araştırması'nın bazı çarpıcı sonuçları ve bu sonuçlarla ilgili öneriler aşağıdaki gibi sıralanabilir.

√ Sağlık çalışanlarının yaklaşık yarısı (%45,6) televizyonu boş zaman değerlendirme aracı olarak görmekte ve boş zamanlarını en çok televizyon izleyerek geçirmektedirler. Bununla birlikte televizyon ile ilgili ankette yer alan olumsuz önermelere, olumsuz görüş bildirmişlerdir. Rahatsız olduklarını belirttikleri halde televizyon izlemeye devam etmeleri, televizyonun alışkanlık olarak hayatlarında yer ettiği sonucunu akıllara getirmektedir.

√ Araştırmaya katılan sağlık çalışanlarının yarısı, televizyonda gösterilen bazı dizilerin toplumun değer yargılarından ve gerçeklerinden uzak olduğunu düşünmektedir.

√ Katılımcıların yarısından fazlası (%62,5), bazı dizi ve programların toplumu şiddete yönlendirdiği düşüncesinde hemfikirlerdir.

√ Katılımcılar, televizyon ve interneti çocuklar için bir tehlike olarak görmektedirler.

√ Araştırmaya katılan sağlık çalışanları, RTÜK'ün görevini yerine getirmediğine yüksek oranda katıldıklarını belirtmişlerdir.

√ Yine, yayınlanan bazı dizilerin, aile içi şiddeti artırdığı ve eşler arası sadakatsizliği meşrulaştırdığı görüşlerine yüksek katılım vardır.

√ Okul ve gençlik dizilerinin, çocuklara kötü örnek olduğunu düşünmektedirler.

√ Televizyonlarda yer alan şiddet içerikli programların, sağlıkta şiddeti körüklediğine yüksek oranda katılmışlardır.

√ Bazı televizyon programlarının, toplumun ahlaki yapısını olumsuz etkilediğini ve bazı dizilerin aile bağlarını zayıflattığını düşünmektedirler.

√ Araştırmaya katılan sağlık çalışanları, sağlıkta şiddete karşıdır ve sağlıkta meydana gelen şiddet olaylarını doğal karşılamaktadır.

√ Katılımcılar, çizgi filmlerin çocukları şiddete yönlendirdiği görüşüne yüksek oranda katılmaktadırlar.

√ Ekranlardaki sigara ve alkol karartmasına olumlu yaklaşmakta ve Sağlık Bakanlığı'nın tanıtım reklamlarını başarılı bulmaktadırlar.

√ Araştırmanın bir diğer önemli sonucu, sağlık çalışanlarının televizyonda yer alma şekline memnun olmamalarıdır. Katılımcılar sağlık çalışanlarının televizyonlarda yer alma şeklinin sağlık çalışanlarını rencide edici olduğunu düşünmektedirler.

√ Önermeler, bölgesel farklılık göstermekle birlikte, kadın katılımcıların önermelere yaklaşımı erkek katılımcılardan daha düşük düzeydedir. Ayrıca, kitle iletişim araçları ile ilgili olumsuz önermelere katılım dereceleri, eğitim düzeyi arttıkça artmaktadır.

Araştırma sonuçlarından hareketle, televizyon başta olmak üzere-

re, kitle iletişim araçlarının toplumun değerlerine göre yeniden düzenlenmesi, RTÜK'ün konuyla ilgili daha aktif çalışmalar gerçekleştirmesi söz konusu olabilir.

Özellikle çocukları ve gençleri etkileyecek olan programlar seçilirken, zihinsel gelişimlerini olumsuz yönde etkileyecek programların gerekli kurumlarca denetlenmesi ve bu programlar yerine daha eğitici, öğretici, bilgi ağırlıklı programlara, belgesellere yer verilmesi anket sonucunda çıkan taleplerden bazılarıdır.

Araştırmanın bir diğer çarpıcı sonucu, sağlık çalışanlarının sağlıkla ve sağlık çalışanlarıyla ilgili programları iletişim araçlarında görmek istemesidir. Bununla birlikte, sağlık çalışanları televizyon programlarında yer alma şekillerinden rahatsızdırlar. Bu anlamda, yetkili kurumlarca denetim mekanizmalarının sağlık çalışanlarının mesleki saygınlıklarını göz önüne alarak işlevliklerini sürdürmeleri önerilebilir.

Şiddet önleme konusunda etkin çalışmalar yürütülmelidir. Gerçek çocukları şiddete yönlendiren çizgi filmler ve gerekse yetişkinleri etkisi altına alan şiddet içerikli programlar yeniden düzenlenebilir.

Sağlık çalışanları, televizyon izleme alışkanlıklarının aile içi iletişimi olumsuz yönde etkilediği, toplumun ahlakına uygun olmadığını, televizyonu/interneti çocuklar için tehlike olarak gördükleri halde, sağlık çalışanlarının günlük ortalama televizyon izleme oranının çok yüksek olduğu görülmektedir. Burada karşılaşılan tezatlığı sebebini araştırdığımızda karşımıza farklı nedenler çıkabilir.

Bunlardan biri, ekonomik sebepler dolayısıyla, kişinin evde vakit geçirmek zorunda olması ve evdeki vaktinin çoğunu da televizyon izleyerek geçirmesi olabilir. Nitekim, daha önce yapılan araştırmalar bu durumu desteklemektedir. Maddi durum iyileştikçe, kişinin sosyalliği artmakta, televizyon izleme oranı düşmektedir. (Sağlık Çalışanları Sosyo-Demografik Durum Belirleme Araştırması, Sağlık-Sen-2012)

Televizyon programlarını denetleme, tek başına bir çözüm yolu

olamaz. Başta televizyon olmak üzere, kitle iletişim araçlarından olumsuz etkilenmemek için yalnızca ailelere değil; yayıncılara, yapımcılara ve denetçilere de görevler düşmektedir. Bireyler, takip ettikleri programlarla ilgili seçici olmalı, çocuklarının takip ettiği programları kontrol etmeli, kontrol ve yayın mekanizmaları ise yapılan programların, halkın psikolojik ve sosyal yapısını nasıl etkilediği ya da etkileyeceği konularında hassas olmalıdır.

Sağlık Çalışanlarının Kişile İletişim Araçları Algısı Araştırması